

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ • ΕΤΟΣ Ζ' • ΦΥΛΛΟ 7780 • ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1984 • ΙΩΑΝΝΙΝΑ • ΛΟΡΔΟΥ ΒΥΡΩΝΟΣ 21 •

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΑΠΟΨΕΙΣ

χλητικός θόρυβος των γυρολόγων που με συνθήματα ή μουσική προσπαθούν να κάνουν γνωστή την παρουσία τους. Η παράκληση δεν περιορίζεται μόνο για τις μεσημβρινές ώρες γιατί υπάρχουν άτομα, όπως οι σπουδαστές, που έχουν ανάγκη κάποιας λογικής ησυχίας όλο το 24ωρο.

Γ) ΕΠΙΚΥΝΔΥΝΟΙ ΟΔΗΓΟΙ

Στα άτομα που προσπαθούν να προβάλουν την ασημότητά τους ανήκουν και μερικοί οδηγοί που περνούν από τους στενούς δρόμους των χωριών μας με υπερβολική ταχύτητα, προκαλώντας έτσι στις μητέρες πανικό για την τύχη των παιδιών που αμέριμνα παίζουν.

Στους οδηγούς αυτούς επιβάλλεται η αυστηρή εφαρμογή του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας.

Δ) ΑΔΕΣΠΟΤΑ ΣΚΥΛΙΑ

Τα αδέσποτα σκυλιά που κυκλοφορούν στους οικισμούς δημιουργούν προβλήματα όχι μόνο στους διερχομένους αλλά και στους κατοίκους.

Τον μεγαλύτερο όμως κίνδυνο αποτελούν οι ποιμενικοί σκύλοι των κτηνοτρόφων που μένουν εκτός οικισμών. Ιδιαίτερα για τους διερχομένους τις νυκτερινές ώρες. Ο φόβος είναι τόσο μεγάλος ώστε να διακόπτεται η κυκλοφορία τις βραδυνές ώρες πράγμα εντελώς απαράδεκτο ιδιαίτερα σ' όσους από έκτακτη ανάγκη είναι υποχρεωμένοι να κυκλοφορούν πεζοί.

ΙΔΡΥΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Υπογράφηκε το Καταστατικό της Αναπτυξιακής Κοινοτικής Εταιρίας Γρεβεντιού. Η Εταιρία θα είναι Α.Ε. και θα μετέχουν η κοινότητα κατά 80% και η Εταιρία Αγροτικής Ανάπτυξης ΗΠΕΙΡΟΣ κατά 20%.

Πρώτος στόχος της Α.Ε. είναι η εκτροφή και εκμετάλλευση γουνοφόρων ζώων.

Ευχόμαστε να είναι η αρχή και άλλων αναπτυξιακών έργων στο Ζαγόρι.

Η παραγωγικότητα στην πατρίδα μας βρίσκεται σε χαμηλό επίπεδο και στη χαμηλότερη κλίμακα βρίσκεται ο δημόσιος τομέας.

Ατυχώς για το Ζαγόρι μερικοί γραμματείς συναγωνίζονται να καταλάβουν τη τελευταία θέση.

Τα παράπονα είναι πολλά και είναι πολλοί εκείνοι που υποστηρίζουν ότι από τους γραμματείς που εργάζονται στις 44 κοινότητες του Ζαγορίου είναι ζήτημα εάν οι 10 ανταποκρίνονται στα καθήκοντά τους.

Και το γεγονός είναι ότι η θέση του γραμματέα στην κοινότητα είναι θυμωστική για την ανάπτυξη της ιδιαίτερης πατρίδας μας.

Η εφημερίδα μας δεν έχει άλλες δυνατότητες από το να προσφέρει τις στήλες της στα παράπονα των συμπατριωτών.

★

Μας παραπονούνται και το διαπιστώσαμε, ότι μερικοί κοινοτικοί γραμματείς, θεωρούν περιττό να θέτουν υπ' όψιν των κοινοτικών Συμβούλων τα εισερχόμενα έγγραφα.

Οι λόγοι είναι πολλοί. Είναι όμως απαράδεκτο, θέματα που ενδιαφέρουν κατοίκους να εθίζονται.

Επειδή θεωρούμε το ζήτημα σοβαρό για τα συμφέροντα των κατοίκων προτείνουμε όπως η Νομαρχία να εκδώσει εγκύκλιο ώστε τα εισερχόμενα έγγραφα να πρωτοκολούνται αφού πρώτα μονογραφηθούν από τους κοινοτικούς συμβούλους.

Σε περίπτωση τυπικού κωλύματος η Νομαρχία να εισηγηθεί στο Υπουργείο Εσωτερικών για την έκδοση της απαιτούμενης διαταγής.

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ

Το νομοσχέδιο, που επιβάλλει στους Ζαγορίσιους την κατασκευή και επισκευή των σπιτιών τους κατά τον πολυδάπανο παραδοσιακό τρόπο, (οι περισσότεροι αδυνατούν να ανταποκριθούν στη δαπάνη), εξακολουθεί, όχι μόνο να ι-

σχύει, αλλά και να μην απασχολεί το Υπουργείο Οικισμού (ΥΧΟΠ) για την εξεύρεση δικαίας λύσης.

Οι Ζαγορίσιοι περιμένουν και ζητούν ΕΔΩ ΚΑΙ ΤΩΡΑ να εκδηλωθεί κάποιο ενδιαφέρον για το Ζαγόρι από τον Υπουργό (ΥΧΟΠ) κ. Τρίτση και πιστεύουν ότι θα βρεθεί η σωστή λύση αρκεί να υπάρξει **Δ Ι Α Λ Ο γ ο ς**.

Δεν είναι δυνατόν οι Ζαγορίσιοι εκτός από την πολυδάπανη επισκευή να επιβαρύνονται και με τη δαπάνη του μηχανικού για μικροκατασκευές ή επισκευές όταν σ' ολόκληρη τη χώρα μας οι εργασίες αυτές γίνονται με άδεια των κοινοτικών αρχών.

Πρέπει όμως να προσθέσουμε και την αδράνεια των Ζαγορίσιων οργάνων που πρέπει να συνεχίσουν τον αγώνα τους μέχρι της τελικής λύσης.

ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ

Όλοι παραδέχονται ότι οι Ζαγορίσιοι και γενικότερα οι Ηπειρώτες είναι πολίτες νομοταγείς. Γι' αυτό όμως υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία.

Η για οικονομικούς λόγους κατάργηση των αστυνομικών σταθμών, είναι ατυχής. Η έλλειψη επίβλεψης αποβαίνει μακρόχρονα σε βάρος των νομοταγών κατοίκων αλλά και της ανάπτυξης.

Πρέπει ο πολίτης να συνηθίζει στην τήρηση του Νόμου. Όταν κάποιος αρχίζει να παρανομεί, έστω και για μικροπαραβάσεις, θα προχωρήσει και σε σοβαρότερες.

Ο πολίτης θέλει να νοιώθει την προστασία της αστυνομίας κοντά του. Καθήκον του αστυνομικού είναι να τον συμβουλεύει, να τον βοηθάει και να τον προστατεύει, να εφαρμόζει δε τον Νόμο σ' όσους τον παραβαίνουν συστηματικά.

Υπό τοις σημερινές συνθήκες τους καλοκαιρινούς μήνες που ο πληθυσμός αυξάνει αισθητά επιβάλλεται η συχνότερη μετακίνηση των αστυνομικών

περιπόλων στα χωριά της αρμοδιότητας των και μεγαλύτερης διάρκειας.

Η δύναμη των τμημάτων είναι μικρή για την περιφέρεια που επιβλέπουν.

Η εκπλήρωση των παραπάνω καθηκόντων επιβάλει τουλάχιστον για το καλοκαίρι την ενίσχυσή τους με πρόσθετη δύναμη.

Εκατοντάδες υπάλληλοι σε υπηρεσίες του Κέντρου υποαπασχολούνται ενώ η επαρχία ερημώνεται από τον κρατικό μηχανισμό. Σ' αντίθεση η Χωροφυλακή που πολύτιμες υπηρεσίες λαομάς υποφέρει από έλλειψη δύναμης, ακόμη και της οργανικής.

Με την ευκαιρία προβάλλουμε μερικά παράπονα αναγνωστών μας.

Α) ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ

Μερικοί χωριανοί πετούν τα σκουπίδια τους σε πρόχειρους χώρους, απειλώντας έτσι την υγεία όσων κάθονται γύρω και συγχρόνως ασημίζουν το τοπίο.

Οι κοινοτικές αρχές είτε δεν θέλουν είτε δεν έχουν τη δυνατότητα να τους υποχρεώσουν ρίχνουν τα απορρίμματα στους προκαθορισμένους χώρους.

Στην περίπτωση αυτή επιβάλλεται η επέμβαση της αστυνομικής αρχής. Και εάν οι χωριοί δεν εξυπηρετούν τις απαιτήσεις νέοι με τη συνεργασία των κοινοτικών Αρχών.

Απευθυνόμενοι σ' όλους τονίζουμε πόσο αντιαισθητικό είναι να πετούν σακκούλες με σκουπίδια ενώ ταξιδεύουν με αυτοκίνητο.

Β) ΗΧΟΥΡΥΠΑΝΣΗ

Το καλοκαίρι η ζέστη μας αναγκάζει να αφήνουμε τα παράθυρα ανοικτά. Η μεσημβρινή ανάπαυση είναι ανάγκη για τους μεσογειακούς λαούς και πρέπει όλοι να τη σέβονται.

Υπάρχουν όμως μερικοί που περιφρονούν την ησυχία των κατοίκων και με τα μεγάφωνα τους επιμένουν να ενοχλούν. Χαρακτηριστικά είναι ο ενο-

ΕΔΩ ΚΟΥΚΟΥΛΙ

(Γ')

Καθὼς ὅλοι μᾶς ξιρούμε, καί τ' τα χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας στο Ζαγόρι εἶχε δημιουργηθεῖ ἕνας αξιοθαύμαστος λαϊκὸς πολιτισμὸς ἀπὸ πολλὰς ἀπόψεις. Μέσα στα πλαίσια αὐτοῦ τοῦ πολιτισμοῦ αξιοσημείωτη υπῆρξε ἡ πνευματικὴ πρόοδος τῆς περιοχῆς. Πρωτοπόρα στο ζήτημα αὐτὸ αρκετὰ χωρὰ, ὅπως ἡ Βίτσα, τὸ Μονοδέντρι καὶ τὰ Τσερβαροσούδενα. Μπορεῖ κανένας νὰ πει πως τὰ χωριά αὐτὰ μποροῦν νὰ χαρακτηριστοῦν σαν «Πνευματικὴ Ἀκρόπολις» τῆς ἡπειρωτικῆς χώρας.

Καὶ το Κουκούλι καθόλου δὲν ἔμεινε πίσω ως πρὸς τὸ ζήτημα αὐτὸ. Ἀντίθετα μάλιστα. Ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξη τῶν κατοίκων τοῦ καὶ ἡ ἀριστη λειτουργία τῶν Σχολείων τοῦ εἶχαν γὰρ συνέπειαν τὴν ἀνάδειξη ἀρκετῶν φημισμένων δασκάλων, ποὺ μᾶς υποχρεῖται νὰ θυμίσουμε κάποια πατριωτικὴ περὶ φανέρας γὰρ τὸ ζήτημα αὐτὸ.

Καθὼς ἀναφέρουν διάφορες ιστορικές πηγές (συγγράμματα Ι. Λαμπρί-

ΚΩΣΤΑΣ Π. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

δῆ καὶ ἄλλων) στο Κουκούλι λειτουργοῦσε πέρα ἀπὸ τὸ κοινὸ σχολεῖο καὶ ἑλληνικὸ τέτοιο πρὶν ἀπὸ τὸ 1750.

Κατὰ τὸ 18ο αἰώνα τὸ σχολεῖο τοῦ Κουκουλίου εἶχε εξαιρετικὴ φήμη, γὰρ τὰ παῖδιά σ' αὐτὸ μάθαιναν ἀκόμα καὶ ξένες γλώσσες. Εἶχε γίνῃ αὐτὸ διάσημο, γὰρ τὴν πενταετία 1820—1825 ἦταν σ' αὐτὸ δάσκαλος ὁ κατὰ τὸ 19ο αἰώνα ὀνομαστός Δάσκαλος τοῦ Γένους Ἀναστάσιος Σακελλαρίου ἀπὸ τὸ Βραδεῖο. Στὸ σχολεῖο αὐτὸ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ φοίτησαν παῖδιά ἀπὸ τὸ Κουκούλι καὶ ἀπ' ἄλλα μέρη, ποὺ ἀναδείχθηκαν ὅριστοι ἐπιστήμονες καὶ ἑκατοστὸι λόγιοι (Δημ. Στρουμπός, Πέτρος Στρουμπός, Αἰξ. Πάλλης καὶ ἄλλοι). Στὰ 1833 συστήθηκε στο Κουκούλι ἡ Κεντρικὴ Σχολὴ τοῦ Ζαγορίου με διευθυντὴ τὸν Ἀναστ. Σακελλαρίου. Γὰρ μὴ χρονὰ μόνον, γὰρ τὴν ἄλλη χρονὰ (1834) μεταφέρθηκε αὐτὴ στὴς Νεγᾶδες.

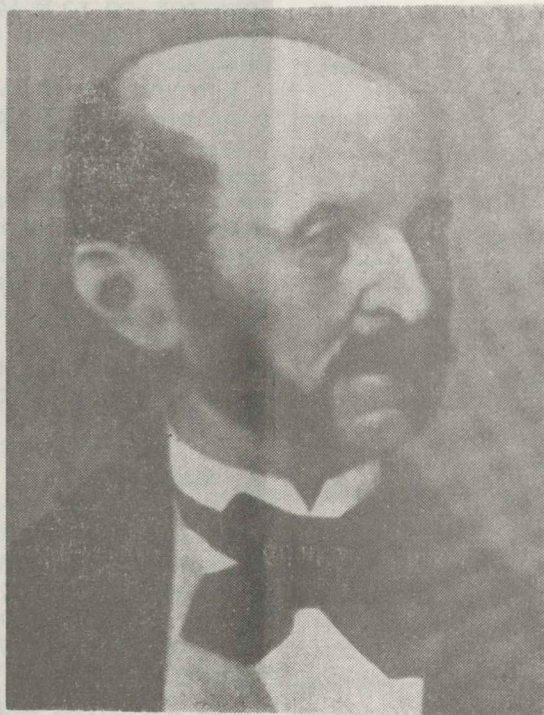
Γὰρ νὰ καταδειχθεῖ με ποῖο ζηλευτὸ τρόπο λειτουργοῦσαν κατὰ τὸ 19ο αἰώνα, στα χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας τὰ Σχολεῖα τοῦ Κουκουλίου (ἑλληνικὸ, Δημοτικὸ καὶ Παρθεναγωγεῖο), ἃς μὴ ἐπιτραπῇ νὰ παραθεῶ το παρακάτω ἔγγραφο: Πολὺ χρήσιμο συμπέρασμα μπορεῖ νὰ βγάλῃ ὁ ἀναγνώστης ἀπ' ὅσα γράφονται σ' αὐτὸ:

«Ἡ Κοινότης τοῦ χωρίου Κουκουλίου συνελθούσα σήμερον εἰς Δημόσιον συνεδρίσιον καὶ λαβούσα ὑπ' ἄψιν τὴν βελτίωσιν τῶν σχολείων αὐτῆς διὰ κοινῆς αποφάσεως ὥρσε νὰ ἐκλέγῃ τριμελὲς ἐφορεῖα, ἣς ἡ δ' ἄρκεα ἔστα: τριετής. Ὡς ἐφόρους

δὲ ἐξελεξέ τούς κ.κ. Ἀλέξανδρον Γεωργίου, κατηγόρον, καὶ Κωνσταντίνον Χρ. Καραντζάν, φοιτητὴν. Λαβούσα δὲ ὑπ' ὄψει τοῦ εὐπαίδευτον, ἀκέραιον καὶ φιλόπατρι: τοῦ χαρακτήρος αὐτῶν καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν Σχολῶν καὶ τοῦ Παρθεναγωγείου ἀποβλέπουσα, περιβάλλει αὐτοὺς δὲ τοῦ παρόντος ἐνυπογράφως δὲ τῶν ἐξῆς δικαιωμάτων:

α) Νὰ ἐκλέγῃσι, διορίζῃσι καὶ παύῃσι τὸ προσωπικὸν τῶν Σχολῶν καὶ τοῦ Παρθεναγωγείου, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψει τοὺς πόρους τῆς Κοινότητος. Οἱ μισθοὶ δὲ τούτων θὰ πληρώνωνται ἀπὸ τὰ ἐσοδήματα τοῦ βουνοῦ ἡμῶν.

β) Νὰ ἐπιπρώσῃ: τοὺς διδασκά-

Ο Καθηγητὴς ΔΗΜ. ΣΤΡΟΥΜΠΟΣ (1806 — 1890)

λοὺς καὶ τοὺς μαθητάς, ὅπως ἐκπληρώσιν ἕκαστος τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ἀκριβῶς καὶ ἀνελλιπῶς καὶ φροντίζῃσι περὶ πάντων τῶν ἀφορῶντων τὰς Σχολὰς καὶ τοῦ Παρθεναγωγείου.

γ) Οὐδεὶς τῶν χωρικῶν δασκούμετος νὰ ἀναμεινύηται εἰς τὰ τῶν Σχολῶν καὶ τοῦ Παρθεναγωγείου, ἐκτός τῶν Εφόρων καὶ ἂν ἔχη τὴν παράπονον τῆς ἐξουσίας: δικαιοτάτον, κατὰ τῶν διδασκόντων, οὐδεὶς δικαιούται νὰ ἀπευθύνηται εἰς τοὺς ἢ νὰ ἐνοχλῇ αὐτοὺς καὶ μάλιστα ἐντός τῶν Σχολῶν, ἀλλὰ νὰ ἀναφέρῃ εἰς τοὺς Εφόρους: ἂν δὲ οὗτοι δὲν δικαιοσύνην αὐτῶν, νὰ ἀναφέρῃται εἰς τὴν Κοινότητα, ἀλλ' ὅχι ποτὲ εἰς τοὺς διδασκόντας.

δ) Οἱ ἐφόροι δικαιούνται ν' ἀποβάλλωσι ἐκ τοῦ Σχολείου τοὺς διδασκόντας ἂν μὴ ἐκπληρώσιν τὰ καθήκοντα αὐτῶν, ὅπως καὶ ἐν μέσῳ τοῦ ἔτους, ἂν διδάσκωσι μαθήματα, ἀντιβαίνοντα εἰς τὰς ἀτάξεις τῆς ἱερᾶς ἡμῶν θρησκείας καὶ τῆς Σεβ. Αυτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐν γένει μὴ διατηρῶν: διαγωγὴν σύμφωνον πρὸς τὴν ἐρητίαν τοῦ επαγγέλματος αὐτῶν. Πάντα μαθη-

τὴν ἢ μαθήτριαν μὴ συμμορφούμενον πρὸς τὰ ἐν τῷ κανονισμῷ τῶν μαθητῶν καθήκοντα καὶ πάντα χωρὶς ἀνὰ τὴν ἐνοχλή τῶν διδασκάλων ἢ διδασκόμενων.

ε) Ἡ δ' ἄρκεα τῆς Εφορείας ορίζεται τριετής, ἂν δὲ τῆς τῶν Εφόρων ἀποδημῇ, οὗτος διορίζῃ: ἀντικαταστάτην αὐτοῦ κατὰλληλον μόνος χωρὶς νὰ ἀναμεινῇ ἡ Κοινότης.

στ) Το παρὸν θὰ περιβληθῇ καὶ διὰ τοῦ κύρους τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων, πρὶν ἢ θὰ ἀπευθύνωται: οἱ Εφόροι, οὐδὲν τὸ ἐγκρίνωσι.

ζ) Οἱ Εφόροι θὰ ἐπισκέπτονται τὰ Σχολεῖα οὐδὲν τὸ ἐγκρίνωσι: ἐκτάκτως, τακτικῶς δὲ ὅς τι ἐβδομάδος θὰ κανονίζωσι: τὰ τῶν ἐξετάσεων τῶν χειμερινῶν καὶ θερινῶν καὶ θὰ ἐγκρίνωσι: τὰ διδασκτικὰ βιβλία.

Καθηγητῆς. Παραθέτω μερικὰ στοιχεῖα γι' αὐτοὺς, ὅπως γράφονται ὅλες τῆς ἑλληνικῆς Εγκυκλοπαίδειας.

α) Στρουμπός Δημήτριος: Νονικός. Γεννήθηκε στο Κουκούλι τῆς ἡπείρου στα 1806. Ὑστερὰ ἀπὸ τὴ φοίτησίν του στὸ σχολεῖο τοῦ Κουκουλίου, σπουδάζει στὴν Ἰόνιο Ἀκαδημία, καὶ καταπύει στὸ Παρίσι. Στὸ ἀρχεῖο μου ἔχει τὸ Πτυχίον τῶν σπουδῶν τοῦ (νομικοῦ) «Εγκυκλοπαιδείας» δὲ εἰς τὰς Ἀθήνας ἔρκει τὴν δικηγορίαν μέχρι τῶν 1841 ὅτε διορίσθη καθηγητὴς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον. Πέθανε στὴν Ἀθήνα στα 1845. Σχετικὴ φωτογραφία τοῦ δὲν κατόρθωσα νὰ βρῶ.

β) Στρουμπός Δημήτριος: Ἀδελφὸς τοῦ Πέτρου. Γεννήθηκε στο Κουκούλι στα 1806. Ἀκολούθησε δὲ τὴν σπουδὴν τοῦ ὕστερα ἀπὸ τὸ σχολεῖο τοῦ Κουκουλίου στὴν Ἰόνιο Ἀκαδημία καὶ κατέπυε στὴν Γενεύη καὶ στὸ Παρίσι. ἔς πανελθὼν εἰς τὴν Ελλάδα διορίσθη καθηγητὴς τῆς Πειραματικῆς Φυσικῆς (1855), ἀφοῦ ἐν τῷ μεταξὺ ἐδίδασκεν ἐπὶ 15ετίαν περίπου μαθήματα τῆς ἐδωκότητος τοῦ εἰς τὴν Σχολὴν τῶν Ευελπίδων. Ἐγράψεν πολλὰ πολλὰ ἐπιστημονικὰ συγγράμματα διὰ τὴν γλῶσσα μᾶς καὶ στα Γαλλικά. Πέθανε στὴν Ἀθήνα στα 1880.

γ) Κόκκορος Πέτρος: Κι αὐτὸς γεννήθηκε στο Κουκούλι κατὰ τὸ 1898. Τὰ πρῶτα τοῦ γράμματα διδάχθηκε στο Κουκούλι, κατόπι φοίτησε στὴν Ζωσιμαία Σχολὴ. Γράφτηκε στὴ Φυσικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ἀθῆνας, ἀπὸ τὴν ὁποῖα πῆρε τὸ δίπλωμά του στὸ 1926. Ἐγενε ἐπαινητὴς στὸ ὀρυκτολογικὸ ἐργαστήριον τοῦ Πανεπιστημίου. Στὰ 1936—37 μετεπέμπετο στὴν Γερμανικὰ Πανεπιστήμιον καὶ στα 1940 ἐγενε τακτικὸς καθηγητὴς τῆς ὀρυκτολογίας στο Πανεπιστήμιον τῆς Θεσσαλονίκης, ἀπὸ τὸ ὅπου παραιτήθηκε στα 1967. Διακρίθηκε γὰρ τὴν ἐπιστημονικὴν του κατάρτησιν, τὸ συγγραφικὸν τοῦ ἔργου καὶ τὴν ἡθος τοῦ. Σαν ὁμότιμος καθηγητὴς παρέμεινε στα Γάλλικα ὅπου καὶ πέθανε στὴν 19 Μᾶρη 1981 καὶ θάφηκε στο Κουκούλι. Με τὴν δάσχη αὐτοῦ ἀφῆρε στο Πανεπιστήμιον τῶν Γαλλικῶν τρία ἀκίνητα (διαμερίσματα).

Πέρα ἀπὸ τοὺς παραπάνω πνευματικούς καθηγητῆς ἀπὸ τὸ Κουκούλι ἀναδείχθηκαν ἀρκετοὶ διάσημοι ἐπιστήμονες, ἰδιαιτέρως γὰρ καὶ πολλοὶ λόγιοι. Ὁ ἀριθμὸς τῶν συγγραφέων ποὺ εἶχε ἀναδείξει τὸ Κουκούλι ἀπὸ τὸν περασμένον αἰῶνα ὡς τώρα ἀνέρχεται εἰς 15.

Ἀς ἔχουν λοιπὸν τὰ παραπάνω στοιχεῖα ὑπ' ὄψει: τοὺς οἱ περὶ τοῦ 50—60 νέου: Κουκουλιῶτες ποὺ σπουδάζουν σὲ ἀνώτατα καὶ ἀνώτατες σχολὰς τῆς πατρίδος μᾶς. Ἀς δεῖξουν τὸ σεβασμὸν ποὺ πρέπει πρὸς τὴν παραδοσιακὴν πνευματικὴν κληρονομίαν τῶν χωρῶν καὶ ἂς προσπαθῶσιν νὰ γίνωνται ἐννεχιστῆς τῆς.

ΚΩΣΤΑΣ Π. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

Ζαγορίσιοι ποιητές

Τοῦ ΦΑΝΗ Γ. ΜΑΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΑΙ ΚΑΠΝΟΝ ΑΠΟΘΡΩΣΚΟΝΤΑ...

Ὁ πατὴρ σπιτάκι μου ἢ μνήμη ὅλο γυρνᾷ
μ' ἔντονον πάθος καὶ ἀσάλευστο νοσταλγικὴν ἀγνότης,
καὶ πῶς πρὸς ἀνέτειλε τὸ φῶς ἀγνοῦ ὡσαννὰ
καὶ θάψετε τὸ λίκνο μου τὸ θρησκευτὸ τῆς νιότης.

Ἀνάμεσα σ' ἀστραφτερά σπιτάκια ἐνὸς χωριοῦ
φανταζοῦμαι μεγαλὸ πρῶτο ἄθρο σου μεγαλὸ
καὶ ὁ λογισμὸς μου εὐλαδικὰ τὰ χρόνια τοῦ ἀγοριοῦ
ἀναπλεῖ περὶ λίκνα, σὰν πῆγαινα σχολεῖο...

Σὲ πῆλαρο ἀναμνήσεων πλανιέται μου ἡ ψυχὴ
καὶ ἀντὶ τῆς πλοῦστια ὀράματα τῶν ξενονιστῶν μου χρόνων
τ' ἀρθετο γέλιο, τ' ἀγαθὰ, ποὺ ὀλόγυρα ἀντιτρεχέ
θρησκεία, τρισεύγενο παραγούδι τῶν αἰώνων...

Θυμᾶμαι! Κάθε Κυριακὴν τὴν μασχοδόλῃ σου ἐκκλησίᾳ
ἢ χωριανὸν σὰν γορῶν ἀντιμῆνοι πολυήμερῶν
καὶ ὡς τοὺς θαροῦσα, ἐκκῶσα τοῦ μάχθου ἢ ἀπελπισία,
τὴν σόλην σ' ἀλλήλοῦσα, ποὺ συγοφωμίζαν...

Κάθε γορτὴ ξεφάντωμα, ξεφάντο γλέντι χωριῶν.
Τοῦ ὅλου τῆς ἀσχημῆς πευχῆς ὅλοι τοὺς λησμονοῦσαν.
«Ἀς πᾶν καὶ τὸ πᾶσι μὴ πεῖσαι», γὰρ ἔνα γλυκὸ σκαπὸ
λέγαν τοῦ Βάκχου οἱ ἐραστῆς καὶ ἀπὸ καρδιὰς γελοῦσαν.

Καὶ χόρευαν νιοὶ καὶ γριές, καπέλες λυγρές, στητές
στὸ μεσογῶν τοῦ χωριοῦ καὶ λίκνιζαν τὴν μέσην,
ποὺ ἔνιθε ὁ νὸς μέσ' τὴν καρδιὰ ἀγάπης σαλτιές,
σὰν λήγαν καὶ ἀπάνω τοῦ κάποιου μαντιὰ νὰ πέση.

Ἄκου καὶ γέλιο ὅλα μαζί. Καὶ κείνης, ποὺ ὄφρα τὴν
πρῶτος χρόνια τὸν καὶ τοῦ χωριοῦ τοῦ ἀνδρὸς τῆς
θυμίζαν τὸν πάγον τῆς ἀγαπημένης οἱ χωριανοὶ
καὶ ἐκινῶν τὸ παράπονον τῆς πίκρας ἀπὸ μπρὸς τῆς.

Καθημερινὴς ἐδούσαν οἱ κάμποι καὶ οἱ πλαγιές
ἀπ' τὸ τραγούδι τῆς δουλειᾶς ἀγνὸν νοσταλγικόν.
Ἀσπρῆς ἢ ξενονιστὴ ζωῇ, ὅταν θεῖες μαρμαρυγές
μέσ' ἕνα κάσμο εἰρηνικὸν, εὐλογημένον, ὥρατον...

Καὶ μὴ καὶ νύκτα ἀνάστασις ἢ καθε μὴ ἐποχή
καὶ ἀνέμωσα, ἀνοιξή, φθινόπωρο, χειμῶνας.
Ὁ κάσμος σου, χαρὰ Θεοῦ, μακάριος εὐτυχεῖ
καὶ οὕτως τὸν σπάζει ὁ ἀλλήλος μὴς συμφορὰς κυκλῶνα.

Καὶ ἴσως ὁ καφρός, μαῦρος καφρός, νὰ σ' ἀποχωριστῶ,
μὴς εἰμαρμένης τῆς βαρεῖας ἐντολῆς ν' ἀναλυθῇσω

καὶ μ' ἕνα κάσμο ἀλλόκοτον καὶ μὴ νὰ μοιραστῶ
καὶ μὴ ζῶν παρὰ ζῶν τυφλὰ νὰ προσανήσω.

Ὅμως ἐγὼ δὲν ἔρριξα λιθάρι λησμονίας.
Μέσ' τὴν ψυχὴν μου ἔφερα τὴν ἀχραντὴν σου εἰκόνα.
Κι ἀπὸ τῆς λήθης τὸ θοῖο νερὸ τῆς ἀρνησίας
δὲν ἀγγίξε τὴ φιλογερὴν καρδιὰ μου οὔτε σταγόνα.

Τῆς πολιτείας δὲν ἔγινε σιλῶδους ἀμαρτωλός.
Τὸ πᾶν ὅσα ἀνέμωσα σερπέντων, ποὺ μεθοῦσε.
Ἡ ἀνάμνησίν σου ἦταν ἀραξοδόλι: καὶ γυαλός,
ποὺ ἔρχε δέσμιος ὁ λογισμὸς καὶ τὰ παλὰ μου ἐξοῦσε.

Μοναδικὴ μου ἀπαντοχὴ! Κοντὰ σου νὰ θρεθῶ,
πῶς λαχταρῶ! Σὲ λαχταρῶ ἴσως ὁ τυφλὸς τὸ φῶς του.
Τῆς ξενιτειᾶς ὁ ἄμωρος δεσμώτης πῶς πῶθῶ,
νὰ δῶ μ' ἀνέκφραστη χαρὰ τὴ συνταμία τοῦ νόστου.

Κι ἔτσι ὅταν μέσα 'ς ὄνειρο ἀγνῆς μὴς χαραινῆς
ν' ἀζωοθῇ τ' ἀνάδωλμα θερμὸ νὰ σ' ἀπενίξη
καὶ νὰ φωνάζω: τίποτε ἀκριβὸς κατὰ τὴν γῆς
δὲν εἶναι ἀπ' ἕνα πατρικὸ σπιτάκι, ποὺ καπνίζει...

ΠΑΜΒΩΤΙΔΑ

Πῶς παιγνιζόμην: ἡ δὴ τὴν σου στὸ μούχρωμα τὸ πρῶτόν,
καθὼς τ' ἀγέρῃ ἐρωτικὰ τὸν κάρφο σου θωπεύει,
σεμνὴ καὶ ὥρατα στήν ἀπλὰ σου καὶ στὸ γλυκὺ σου ἀνασασμῶ.
Κι εἶσαι Παμβώτιδα, ὡς
νύμφη Ναϊάδα, ποὺ ἡ αἰδὼ παρθενικὰ ἀναδεύει
τῆς ἐρηθίας τοὺς γλυκασιμῶς καὶ φρεσκανθίζει ὁ τόπος!...

Τοὺς παιδικούς μας ρεμβασμούς βαθιὰ κρατεῖς εὐλαδικὰ
μέσ' τῆς χιμαίρας τῆς ρευστῆ καὶ ὑδάτινῃ σου ἀγκυλίῃ.
Κι ἂν ἡ ζωὴ μὴς γέλοις, τὰ διειρητὰ μὴς μυστικά
— ὡ λήνη, ἀγάπη πρώτη —
καφιζοῖς 'ς ἄγνο, ἀπάρθετο τῆς μοίρας προσκεφάλι,
ποὺ μένουν πάντα ἀνέγγιχτα ὅταν τὴν δικὴν σου κλέβει.

Περνοῦν οἱ χρόνια καὶ οἱ καιροί! Ταξιδεύοντι νοσταλγοί,
ποὺ ἀπῆλθαν στήν ἀντικειμένη τῆς πόλεως ἀπόχρη,
τὴν γαλανὴν σου ἀνάμνησιν, ποὺ ριζοδύστησε μὴς αὐγὴ,
— πρῶτος τοῦ θάνατος —
καταπνέει σφύρα καὶ ἐρημικὰ στὴν στοχαστικὴν τὴν κόχην
ὅταν τρεπόμενα στοὺς καὶ μὴς μνήμη καὶ φῶς ἀντάμα...

ΖΑΓΟΡΙΣΙΑ

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ο ΠΛΗΓΩΜΕΝΟΣ

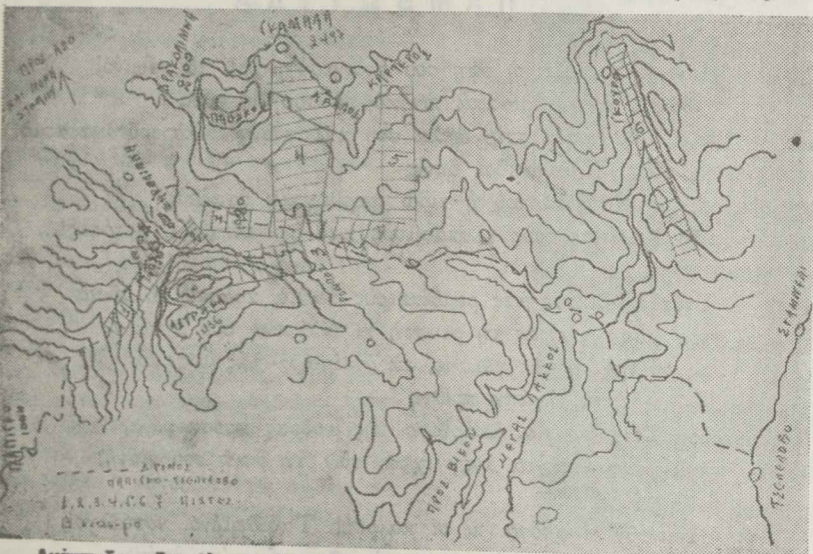
Σ' ἕνα στάδι σ' ἕναν κάμπο Πεύκος ἦταν φυτρωμένος
Πεύκος ἦταν φυτρωμένος Μπέης ἦταν ξαπλωμένος.
Τ' ὄρματα τοῦ κρεμασμένα καὶ το Γρίβα του δεμένο.
Τρῶε τὰ (*) καὶ χλιμτράει τὸν ἀφέντη τοῦ ζητάει
— Σήκω ἀφέντη καβαλικά — Δὲ μπορῶ κα' ὑμὲν Γρίβα
— Σήμασέ μου τ' ὄρματά μου δώσω στὴν κουραμάδιά μου
Για νὰ σκοῦξῃ νὰ φωνάξῃ τὸν ἀφέντη τῆς νὰ κλάψῃ.

(*) Ταί' = Κριθάρι (πᾶσιμα)

ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ 'Αλπεων κεντροδυτικού Ζαγοριού (Τυμφαίας Πίνδου)

Διάβασα στον ΗΠΕΙΡ. ΑΓΩΝΑ (5-8-84) για την ίδρυση του χιονοδρομικού κέντρου Τυμφαίας. Η Ηπειρωτική εφημερίδα Ηπ. Αγών ΔΕΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕ έκθεσή μου για το χιονοδρομικό κέντρο της Τυμφαίας, στην οποία εξέθεσα τους λόγους για τους οποίους η έκθεση Σκουχόλτζερ ήτο εξ ολοκλήρου ΛΑΘΑΙΑΣΜΕΝΗ και γράφτηκε καθ' υπαγόρευση παραιτούμενου για ιδιόπελη συμφέροντα. Δικαίωμα της. Ίσως εθίσοντο πολιτικά συμφέροντα, γιατί έγραφε ΠΡΟΦΑΝΩΣ για να ικανοποιήσει αυτούς που έχουν ΙΔΙΟΤΕΛΗ συμφέροντα. Ποιοί είν' αυτοί θα τους βρήτε στις και ο κ. Νομάρχης που καλέσατε για το ΕΠΙΣΗΜΟ.

Και μία ακόμα απλή ερώτηση στην Ε.Α. Ποιός κύριός μου σας έδωσε το δικαίωμα να τομάτε να έχετε κύρια γνώμη για θέματα που δεν κατέχετε; Τι σχέση έχετε με τα

Ανάπτυξη αξιοποίησης Χαράδρας ΒΙΚΟΥ Λάκκας ΑΣΟΥΣ

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΔΑΙΣΙΟΠΟΝΙΑ

□ □ □ □ □ :πίστες
: δiάνοιξη δρόμων για να
συμπληρωθεί ο υνύλος του συγροτήματος

σης στο ΜΙΚΡΟΠΑΤΗΓΙΚΟ με βέλος προς την περιοχή των ΛΙΜΝΩΝ. Η ενημέρωση από τον τύπο δεν έγινε, ως είχε καθήκον, η ζημία αν δεν την προλάβουμε θα γίνει.
Η εταιρεία Αγροτικής ανάπτυξης Ηπείρου έλαβε την πρωτοβουλία να καλέσει τον SCHNOLZER ειδικόν μεταφορών δια τηλεφώνου να εκθέσει πάλιν (θα τρίτην φοράν) τη γνώμη του για την ανάπτυξη και αξιοποίηση των ΑΛΠΕΩΝ ΠΑΤΗΓΚΟΥ. Πού ο κ. Σκουχόλτζερ βρήκε την ειδικότητά από μηχανικός τηλεφώνου να γίνει οργανωτής της κτηνοτροφικής, τουριστικής και δασοπονικής ανάπτυξης; Θα μας το πη ο κ. Κουφός, ο κ. Παπαθανασίου, ο κ. Γκότζος, ο κ. Δάκωνης κλπ. Πώς κύριοι, που ε-

χεμερινά σπορ, με τον ορεινό τουρισμό με την αρενή κτηνοτροφία; Που ξέρετε από που συμφέρει να γίνει η προσπάθεια στο ορεινό συγκρότημα και θυμάστε τη γνώμη του Ελβετού μηχανικού τηλεφώνου; Που το βουνό το ώργωσαν όλες τις εποχές του έτους. Έχουν κείνοι που το πέρασαν το μεσοχείμνο, εκείνοι που τις 9 κορφές του τις ανέβηκαν με σκι δεκάδες φορές. Γνώμη έχουν κείνοι που ΕΖΗΣΑΝ το βουνό.

Ξανά διατυπώνει ο σοφός μελετητής, έτος του υπηρέτησαν. Η προσπάθεια, από τη Λάκκα Αΐου, από το Μοναστήρι Στοιμίου.

Ακούστε τα τραγελαφικά. α) Δι-

νοίξη αμαξήτης οδού από γέφυρα Αΐου - Μονή Στοιμίου. β) Λεωφορείο να μεταφέρει τους τουρίστες στη Μονή. γ) Απαγόρευση ΙΧ αυτοκινήτων. Πού θα ανοίξετε δρόμο Χριστιανοί μου; Στην Εκκλησία προς την Αγία Τράπεζα; Στο οικόπεδο, ποτάμι, γκαρίδα, πανίδα; Το περάσατε καιιά φορά; Πώς θα βάλετε μπλοκιντόρες και φουρνέλα στη φωλιά της αγάπης της ισορροπίας της αρμονίας!

Που θα παν τα ζαρκαδά, τα αγριόγδα τα πετεινά του ουρανού, Δεν πιστεύω να πήρατε άδεια από τους αγίους της Μονής, γιατί αυτοί ήσαν πάντοτε ένα με τα δημιουργήματα του Θεού.

Απλ' απλά θα εγκληματίσετε στην αρμονία του περιβάλλοντος και θα το νεκρώσετε. Φίλοι μου το παρθένο το αγνό περιβάλλον είναι πηγή ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ κι αυτό ζητάει ο εκδρομέας και τουρίστας.

Μήπως θαχτεί λεωφορείο με σιγαστήρα; Θαχτεί ασφαλις από το λεωφορείο σας μοτοσακά και ποικίλα διτροχα μόνιμο ηχορύπανση. Αντίο πανίδα από τη πανέμορφη Λάκκα Αΐου.

Κύριε Νομάρχα, νομιζουμε πως η σειρά που πρέπει να ακολουθηθεί για την ίδρυση του χιονοδρομικού κέντρου στ' Άλπεις Πατίγκου είναι:

1ον) Γενική συνέλευση των κατοίκων Πατίγκου να εκφρασθεί η γνώμη τους διότι η Δρακολίμνη και περιοχή λιμνών ανήκουν στην κοινότητα Πατίγκου.

2ον) Τη γνώμη της κοινότητας Βραδέτου - Τσεπέλοβου Σκαμνελιού που θα απολήγει ο δρόμος που θα διασχίζει το συγκρότημα.

3ον) Ξαν πρώτη φάση του όλου έργου μελέτη και διάνοιξη του δρόμου Μικροπάτηγγο - Ραδόβολη - Λίμνες.

4ον) Ίδρυση σταθμού παρατηρήσεων, για τον φετινό χειμώνα, ΣΤΑΘΜΟΥ μικρού απάνω από τη Ρωμηόβρυση προς τον Πλάσκο - Γκαμήλα εφοδιασμένο με τα κατάλληλα όργανα. Το Πάτηγγο διαθέτει ακατάλληλους χιονοδρόμους για την εξυπηρέτηση του σταθμού δυο φορές το μήνα. Ο δρόμος Πάτηγγο - Τσεπέλοβο δε θίγει το περιβάλλον, δεν περνάει από δάση, θα ακολουθήσει τον παλιό μολαρόδρομο, που και σήμερα χρησιμοποιείται.

Μια γρατσουνιά στον γιγαντιαίο πουλύνετα γρήγορα και πνίγεται από το φυσικό περιβάλλον.

Ο δρόμος αυτός θα συντηρήσει, θα διπλασιάσει την κτηνοτροφία και θα δροτοήσει τις πεζοπορικές διαδρομές. Έχουμε καιρό για τηλεφώνικ και άλλα, είναι η τελευταία ΦΑΣΗ. Στους υπανάπηκτους, στους απολύτους στους άγριους προηγείται ο σπολιόμος της αμφιέσεως. Όταν αρχίσουμε σωστά οι δυσκολίες είναι λιγότερες, το έργο με λιγότερα λάθη και το τέμα πιο κοντά.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ ΣΤΑΡΑΣ
"Ορεβάτης
Αντιπ. Ελληνικής Εταιρείας
Προστασίας Φύσης
Επίτιμος Γυμνασιάρχης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΕΝΩΣΗ ΤΩΝ ΖΑΓΟΡΙΣΙΩΝ

Παρέχουμε την πληροφορία ότι δια νεωτέρας αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της Ριζαρείου Σχολής, κύριως προγενέστες του, με τις οποίες σας εχορηγούνται με την παρὰ πάντων αριθμητική σειρά τα χρηματικά ποσά των 400, 100, 150, 100, 150 και 250 χιλ. δραχμών προοιζόμενης ή πρότερης προαγωγής ή προαγωγής και τ' ακολουθούμε και βλέπουμε λεβέντες νέους και νέες να το συντηρήσει εκκλησιών των χωριών σας, επεδείξει επί 2ετίας και πλέον έμμεσηνίστατε για την αξιοποίηση.

Ομοίως με άλλη απόφαση της 27-6-1984 χορηγεί δια την ασκεία Ναών, Μονών και Γεφυρών Ζαγοροχωριών τα παρακάτω χρηματικά ποσά που πρέπει να απορροφούν μέχρι τέλους του επόμενου χρόνου.

Διο Ναών Μακρύνου 200.000, Αποκαρυάς 150.000, Καλουτάς 130.000, Μονοδεντρίου 350.000, Τσεπέλοβου 200.000, Αισπραγγών 100.000, Βίτσας 200.000, Μονής 200.000, Γεφυρών Καβαλαρίου 100.000 και Αμαρουσίου 150.000.

Τέλος παρέχουμε τα κάτωθι στοιχεία προς εκπλήρωση των σκοπών που διαλαμβάνονται στην 994/80 απόφαση του Εφετείου Αθηνών και καταδεικνύουν πως διατίθενται από το ίδρυμα της Ρ. Σχολής και από το 30ο)ο των εσόδων του, τα το έτος 1983 και τα οποία ελήφθησαν από αυτό κατόπιν εγγραφής μας προς ενημέρωσή.

- 1) Για το Ρ.Σ. Οκοτροφείο Μονών Μονοδεντρίου 6.169.051.
- 2) Για τη σχολή Χειροτεχνίας Μονοδεντρίου 7.273.622.
- 3) Για την Λαμπράδριο Σχολή Πεδινών 1.299.116
- 4) Για επιδότηση Μαθητών Τσεπέλοβου 717.022.
- 5) Για επιδότηση Καθηγητών Τσεπέλοβου 200.957.
- 6) Για τη Συντήρηση Ποσάτων Μονών Ζαγοριού 1.476.707.
- 7) Για την Ενίσχυση Δημ. Σχολ. Μονοδεντρίου 36.389.
- 8) Για την ενίσχυση Κεντρικού Νοού 41.703.

— ΣΥΝΟΛΟ δρχ. 17.214.567.
Ο Πρόεδρος
ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΣ ΒΛΑΔΙΚΑΣ
Ο Γεν. Γραμματέας
ΑΓΓΕΛΟΣ ΔΑΛΑΓΓΕΛΗΣ

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Την Καλυψώ Α. Χρόνη που διόρησθη δασκάλα στη Σύρο και πήρε το πτυχίο των Πολιτικών Επιστημών, συγχαίρω κα: της εύχομαι καλή σταδιοδρομία.
Ματθ. Ο. Οικονομίδης

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

ΚΗΠΟΙ: Η Εριφύλη Καλέα προσέφερε στον Άγιο Νικόλαο του χωριού 1.0000 δρχ.

ΕΛΑΤΗ: Ο κ. Θωμάς Βέλλης προσέφερε στην Εκκλησία του χωριού μας δραχμές τρεις χιλιάδες (3.000).

Η καταδρομή του Νταβέλη στο Τσεπέλοβο

Για τον καπετάν Νταβέλη στο Ζαγόρι, έχουν, κατά καιρούς γραφτεί πολλά. Και διηγήσεις και κριτικές και σχόλια, πάτε υπέρ και πάτε κατά. Για τη δράση του και τις κριτικές, γι' αυτή, από συγγενικά του πρόσωπα, έχουν δημοσιευθεί διαμαρτυρίες... Έχουν γραφτεί τρομακτικά πράγματα, τέτοια που να διερωνάται κανένας αν όλα αυτά, έχουν κάποια σχέση με την πραγματικότητα. Ακόμα και η δημοτική μορφή διασχίσει αυτόν κι' έβγαζε ένα χορευτικό τραγούδι που χορεύεται: σέ συντήρηση εκκλησιών των χωριών σας, επεδείξει επί 2ετίας και πλέον έμμεσηνίστατε για την αξιοποίηση.

Αν γαλίζω πώς είναι δίκαιο και ιωστό, να θγαζουμε συμπεράσματα και να κρίνουμε και να σχολιάζουμε γεγονότα που δεν μπορούσαμε να προηγουμένως, από έλλειψη στοιχείων, να τα τεκμηριώσουμε σωστά, να διασφαλίσουμε μόνο σε μολυσματικά έλλωτων, που πολλές φορές, γι' αυτόν την διήγησή τους εντυπωσιακή, λένε υπερβολές...

Βγάζω δε θα γράψω κάτι δικό μου, καμιά κρήνη, κανένα σχόλιο, αν έχω άποψη κι έχω διαβάσει πολλά και καλά και κακά, γι' αυτόν καπετάν Νταβέλη. Θα δημοσιεύσω πολλά και καλά και κακά, γι' αυτόν καπετάν Νταβέλη. Θα δημοσιεύσω μόνο «στό ΖΑΓΟΡΙ μας» σε πιστή αντιστοιχία με τα χέρια μου, τα άπονημονομένα του άξιου κυρίου Κώσ. Σταθάκη Ρέσσου, ότι γράφει: σ' αυτά ό πάτε «μουχτάρες» και Τσεπέλοβου και γόνος της αρχοντικής οικογένειας των Ρέσσων άξιας κυρ Σταθάκης.

Αν έλλειξη ούτε τα τυχόν ορθογραφικά ή συντακτικά λάθη. Αλλά που θα διαβάσετε φίλοι Πατριώτες δεν είναι παρά μία πιστή αντιστοιχία των όσων συνέβησαν τότε στο Τσεπέλοβο, με την καταγραφή του Καπετάν Νταβέλη...

ΕΚ ΤΩΝ ΑΠΟΜΗΜΟΝΕΥΜΑΤΩΝ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ Ν. ΡΕΣΣΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΦΙΞΕΩΣ ΝΤΑΒΕΛΗ ΕΙΣ ΤΣΕΠΕΛΟΒΟΝ

Κατά το έτος 1881 Σεπτέμβριον μήνα ήλθεν ο καπετάν Γ. Νταβέλης εις το χωριόν μας. Πέντε - έξη τών κατοίκων είχαμε μνησθεί και ήρωμεν ότι ο Νταβέλης έπίσης και Μανέκας δεν ήσαν λησται έλλι' έκαστος, περί τούτων μς είχεν έμυλήσει και μς έσώτησεν και ό έ' Ιωαννίνους Έλληνα πρόξενος Α. Λιόντος, ως και ό τότε Μητροπολίτης Σερρών εις ούς έπαρουσιάσθη παρὰ τών έν 'Ιωαννίνους διαμενόντων Στάθη Τσουρίδη και Ζώνη Παιπαγκολάου και μοι έδωσαν τας έπείρας ύστερον τής άπιστροφής μου έξ 'Ιωαννίνων ήλθεν ένταυθα παρ' εμού και ό Γ. Μανέκας μαζί με τόν όποιον έκαστηχίσταμεν πέντε - έξι Τσεπελόβους ως και τόν «μοδέρην» Ζαγοριού Ραπούς άγά και όλιγους έλλωτες από τα χωρία Σκαμνέλι, Καπέσοβον και άλλα. Τήν έπομένη έπαιξε να είμαι και «μουχτάρες» Τσεπελόβου.

Πρίν ότι έλθει ό Νταβέλης εις τό χωριόν μας είχε εισέλθει ήμέρα έμπειρος εις ένένα έλλαχούρα του Ζαγοριού κατά σειράν και είχεν έμπεσει τόν πανκόν τόνον εις τούς κατοίκους όσον και εις τόν έπί τής κατάλοιπης τής ληστείας στρατόν. Τήν ήμέραν καθ' ήν ήλθεν εις Τσεπέλοβον ό Σεπτέμβριον, μς έστειλε δύο έπιστολάς, τήν μίαν διηύθυνεν προς τούς «μουχταροδιδρομάρχους» και έλεγεν να έτοιμάσωμεν καταφύγιο δια τριακισίους δεκασις άνθρώπους, τήν δε έτέραν προς έμειν έλεγε: «Πρεις έλλωτες εις ήν μς έλεγεν «ήρηνεν ή ώρα τής άπελευθέρωσης μας και πά ταυτα». Ταύτων όμως ήνα μη περιέλθω εις χείρας τής έξουσίας και ένοχοποιηθώμεν, τήν έκασαν ό Γεώργιος Βουλιώτης. Η ώρα ήτο 10 μμ. Τουρκιστί, όι κάτοικοι κατελήφθησαν εκ φόβου και έπράξαν εις φυγήν και έκρυπτοντο όπου έκαστος ήδύνατο. Έμεινα μόνος έγώ και δύο πρεις έλλωτοι άναμμένοιτες. Τή νύχτα έπείρα τήν εξαγένειά μου και έπείραμεν να κοιμηθώμεν εις τό σπίτι Τάσιου Λιλιούλη προς άσφάλειάν μας, ό δε «μοδέρης» και ό τότε «μουλιάζης» Τζαμάρ, έπείνε τή προτροπή μου έκλιεόθησαν μετά του στρατού εις τό χωριόν μας χωρίς κανείς να τούς έγνοήσει και έπείραν κατ' έλθει εις τό σπίτι του Δ. Τσαλάκη όπου έμειναν τρεις - τέσσαρες ώρες. Έπείραν και έπαιαν. Ότε δε έξήλθον ήρχισαν να πυροβολούν τούς έν τή καυνοστασίω εύρισκαμένους στρατιώτας. Ό πόλεμος διήρκεσεν έπί δύο ώρας χωρίς κανέν άποτέλεσμα. Μετά ταυτα άνεχώρησαν διά τό

Σκαμνέλι.

Τήν έποσαν μς έστειλαν άπιστωμένον και μς έξητούσαν να στείλωμεν εις αυτούς πέντε χιλιάδες λίρες Τουρκίας, από έξ - έπτά άτομα κατά τόν κατάλογον που μς έστειλαν οι ίδιοι.

Συνήλθον άμέσως εις τό Φαρμακείον υπό τήν προεδρίαν του «μοδέρη» Ραπούς άγά, διά να σκεφθώμε τι πρέπει να πράξωμε. Μετά πολλές συζητήσεις και ιδόνας τό άδύνατον του να έξοικονομηθί έν τοιούτον ποσόν, άπεφασάθη και έστειλωμεν εις Σκαμνέλι τό Γεαννούλα Στεφανή Μάνγον να τούς έμυλήσει προφορικά, έδωσα δε και έγώ γράμμα προς τό Νταβέλη, άν και δε τόν έγνώριζα, έκθέτων τό άδύνατον και παρακαλών αυτόν να φανή ένδοτικώτερος.

Έπιστρέψαντος του Γεαννούλα μς έφερεν άπάντησιν ότι με έλιγωτέρας τών τριών χιλιάδων λίρών δεν στέργει, και ότι τούτων μη στείλωμενόν θα έλθω μόνος εις Τσεπέλοβον να τας πάρη. Τώρα ό φόβος μς κατέλαβε πολύ μεγαλύτερος και άπεφασάθη να σταλή και δευτέρος άπιστωμένος. Παρεκλήθη παρ' έλλων να πηγαίνω, συμπαράλαβόν διά σύνδον μου και τόν Τάσιο Δούδαλη. Έπείραμε εις Σκαμνέλι και έτε έφθάσαμε εις τό «μεσοχώρι» εύρομεν αυτούς χορεύοντες, εις τήν αρχή δε τού χορού ήτο ό καπετάν Γκιόκας, τόν όποιον ούτε έγνώριζα. Αμα μς είδαν και ήρωσαν ότι είμεθα Τσεπελόβου, άμέσως έπαυσαν να χορεύουν και ήλθαν να μς χαιρετήσουν, άντιχαιρετήσαν τόν Γκιόκην ως καπετάν Νταβέλην, αυτός δε διακόψας με, μοι έπενε, δεν είμαι ό καπετάνιος ότι εύρύσκεται πλησίον του πληρωθέντος Μανέκα, έγώ δε είμαι ό Γ. Γκιόκας, έκινήσαμεν όλοι μαζί, να πηγαίνωμεν να εύρομεν τό Νταβέλην, εις τόν όριον όμως συνηντήθημεν μετ' αυτού έρχομένου προς ήμας, και έπιστρέψαντες έπείραμεν εις τό σπίτι τής Άννας Τσιούμα, έκατέ ήλθαν όλοι σχεδόν οι Σκαμνελίται, και πολλοί εκ τών κατοίκων του χωριού μου, όστινες είχον πηγαίνει πρό έμού χάριν περιεργείας, διότι δεν τούς έθεωρούσαμεν πλέον ως ληστές άλλ' ως έλευθερωτάς μας.

Διά να μς εύχαριστήσουν περισσότερον άρχισαν να χορεύουν, είχαν δε αλχημικόν και ένα παιδί Τουρκάνι έως 16 ετών, από τα μέρη τής Μακεδονίας, τό όποιον έδωκαν να χορεύη και τραγουδά μόνον του κεύρα Σουλτάνε, να όης τούς Έλλήνες πώς πολεμάμε και άλλα παρόμοια. Κατόπιν τών χαιρετησίων τούτων έσπεύθημεν όλοι να πηγαίνωμεν εις τό σπίτι του Καραολάνη όπου έμεινε ό Γ. Μανέκας διά να τόν έδωμεν. Έξελθόντες του έσπεύθημεν με έρωτα ό Νταβέλης εις τόν όριον άν έφερα μαζί μου τα ζητηθέντα χρήματα διά να τα δώσω, τού άπεκρίθη, είναι άδύνατον να εύρεθώ τόσα χρήματα διότι ούδεις εκ τών άναφερομένων έχει όστε τό έν τέταρτον του ποσού υπέρ παρ' έμιάς του άπείρει, τότε αυτός κατέβη εις τας δύο χιλιάδας λίρας και έπί τέλους εις τας χιλίας πεντακοσίας. Όταν του είπα και τούτας είσαι πολ- λές, α' άπήνησεν, «αλλά πόσας δύνασαι να φέρεις» άναπήνησεν «δέν ήμπορώ να προσδώσω ποσόν διότι τό ποσόν που μου ζήτηεις είναι μέγα έπομένως έγώ δεν προσφέρω τίποτε και μη δύναμενος να τα εισπράξω θα εύρεθώ εις δύσκολον θέσιν άπέναντί σου, μιά είπέ, μοι λέγει, πόσα δύνασαι να εισπράξεις, άπαιτώ να μου άπαντήσεις, εύχαριστώ, του λέγω, αλλά να μίη έκλάβητε διαφορετικώτερα τήν άπάντησιν μου και σάς κακοφρονεί. Ός φαίνεται, προσθέτει, σου έκακοφρονεί διά τας άπαντήσεις μου:» όμν λέγω, διότι και άν μου κακοφρονεί δέν έχω τί να κάνω, «λέγει λοιπόν ότι θέλεις δέν μου κακοφρονείται άπήνησεν». Τότε λοιπόν καπετάν Νταβέλη και τούτο σάς τό λέγω άρ' έαυτού μου, χωρίς να είμαι δέσπος, ότι θα δυνήθω να εισπράξω τό ποσόν, θα, σάς είπω, τότε λέγω, διά να φανώ συνεπής εις τούς λόγους μου και με τήν συμφωνίαν να σάς φέρω τό ποσόν, θα σάς είπω μετά είκοσι τέσσαρες ώρας, εί- ναι τό πού, πολύ μέγα πεντακοσίω λίρών. Δέν έπρόκειτο να τελειώσω τόν λόγον και άμέσως άποκατακρύβεται άπ' έμού κάμνον έν πύδημα έως είκοσι χιλιάδων και φωνάζουν: «τό δρόμω θα έλθωμεν εις Τσεπέλο- βον να δώλωμεν φωτιά» και ούτως αυτός έμπρός ήμεις δε ακολουθού- ντες, έπείραμεν εις τό σπίτι του Καραολάνη όπου ήτο ό Μανέκας.

Εύρομεν τό σπίτι πλήρες ανθρώπων όστινες υπάγει περιεργίας χά- ριν, έκάθησαν πληθόν του Μανέκα έμύλων μετ' αυτού διάφορα, έν τή

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ

Πολυμέρου αιχμαλωσίας εν Ήπειρῳ

Τοῦ Ἰω. Μεγγλίδη

Ἐρευνώντας, μὲ ἄλλο σκοπὸ, τὸν ΙΓ' τόμο τοῦ ἔτους 1882 τοῦ περιοδικοῦ «Ἑστία», μὰς σταμάτησε ὁ παραπάνω τίτλος ἀφηγήματος. Διαβάζοντάς το ἀπὸ περιέργεια, μὰς γοήτευσε ὁ μύθος ἡ θαυμασία διηγηματικὴ ἱκανότητά τοῦ παθόντος καὶ ὁ χυμώδης λόγος τοῦ.

Τυχαία, λοιπόν, μετὰ ἀπὸ ἑκατὸ χρόνια, ξαναβλέπει τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος καὶ εἵμαστε βεβαίοι πὼς θὰ δώσω στοὺς σημερινούς Ζαγοριεῖς μίαν ἀκόμη ἐντονη γέυση ἀπὸ τῇ ζωῇ τῶν προγόνων μας. Βέβαια ἡ καθαρεύουσα τοῦ κειμένου, ἡ τόσο προσεγμένη, ἰσως σταθεὶ γιὰ μερικοὺς ἀναγνώστες μας δύσκολο ἐμπόδιο· ὅμως ἂς προσπαθήσουν καὶ νὰ εἶναι βεβαίοι πὼς ἡ περιπέτεια τοῦ Μεγγλίδη καὶ τῶν συντρόφων του στὴν αἰχμαλωσίᾳ ποὺ ἀγγίζει τὰ ὄρη τοῦ μυθιστορηματικοῦ θὰ τοὺς ἀποζημιώσει.

Υ.Γ. Μιλώντας γιὰ τὸ «εὐρημα» μὲ τὸ φίλο κ. Κ. Λαζαρίδη μὲ πληροφόρησε πὼς γιὰ τίς κατὰ καιροὺς ληστείες στὸ Ζαγόρι ἔχει συλλέξει ἀρκετὸ ὕλικό. Περιμένουμε νὰ δημοσιευτεῖ σὺντομα γιὰτί, πέρα ἀπὸ τὴν ὅποια ἀλλή ἀξία του, θὰ εἶναι ὁπωσδήποτε καὶ «τερπνόν» ἀνάγνωσμα.

Φ.Τ.

Ἀποφράς ἀνέτειλεν ἡ ἡμέρα τῆς 9 Μαρτίου 1881 ἐν Σκαμνελίῳ.

Τὸ Σκαμνέλιον εἶναι ἐν τῶν ὠραιότερων καὶ πολυπηλιθεστέρων χωρίων τοῦ Ζαγορίου. Κεῖμενον ἐπὶ τῆς ὑπαρείας ὁμωνύμου ὄρους ἔχει εὐρύτατον ὄριζοντα, ὠρασιότατος οὐρανὸς ὕψιγνύτατον κλίμα. Ἐχει ὅμως καὶ ἕνα μέγα μειονέκτημα, τὴν ἀκραν πτωχείαν αὐτοῦ.

Κατὰ γενικὸν νόμον ἐπικρατοῦντα ἀπὸ τινων ἐτών, τοὐλάχιστον ἐν Ήπειρῳ, παρὰ τοῖς ληστεῖς, καὶ συνιστάμενος εἰς ἐπιβολὴν φόρου, γινόμενῃ ἐκ μέρους αὐτῶν ὡς καθεστηρικτῆς ἀρχῆς εἰς διάφορα χωρία, ἐπιβλήθη πέρυσι παρὰ τοῦ ἀρχιεπιστοῦ Καραμαγκιόλη καὶ εἰς τὸ δυστυχὲς Σκαμνέλιον φόρος 200 λιρῶν. Τὸ χωρίον κατ' ἀνάγκην εἰσέπραξεν τὸν φόρον ὅπως ἀποτίσῃ αὐτὸν ὅπου δεῖ, ἀλλ' ὅλλως ἀντὶ τοῦ Καραμαγκιόλη ἤρπασεν αὐτόν, ὁ γενναῖος ἀρχιεπίσκοπος Νταβέλης, κατὰ τὴν πέρυσιν ἱστορικὴν αὐτοῦ ἐισβολὴν εἰς Τραπεζοῦδον καὶ Σκαμνέλιον. Μετὰ τοῦτο δὲ συνέδρασαν πολλὰ παραιτάγῳδα μετὰ τοῦ Καραμαγκιόλη, ἀπαγορεύοντες τὸν ἐπιβληθέντα φόρον, καὶ κοινότητος Σκαμνελίου ἀδυνατούσης ν' ἀποτίσῃ αὐτόν, δι' ἃ καὶ ἐπλήθυν ἐν μέρει ἡ εἰς τὸ χωρίον ἐισβολὴ κατὰ τὴν 9 Μαρτίου 1881.

Ἡμέρας τινὰς πρὸ τῆς ἐισβολῆς οἱ λησταὶ διηγάτο πολὺταίον τοῦ Σκαμνελίου. Περί τοῦτου ὑπάρχουσι τινὲς πλείεσαι ἀποδείξεις. Ἐλθόντες δὲ δεδαίως τροφοῖς παρὰ κατοίκων αὐτοῦ. Ἡ ὥρα τοῦ ἔτους ἦτο εἴ τι ψυχρά, οὐδεμίαν φυλακὴν τοῦ χωρίου εἴ τι ὑπῆρχε, ἄπερ ἦτο ἡρεμιον βέλως ὅτε ἐγένετο ἡ ἐισβολὴ τῶν ληστῶν. Ἐγένετο δὲ αὕτη λίαν προῖ, ἐνὶ ὃ καὶ οὐδὲν σὺνῆρψε τοὺς πιστοὺς εἰς τὴν ἐκκλησίαν, αἱ δὲ ὁδοὶ ἦσαν πληθεῖς κατοίκων μεταδιδόντων ἢ πρὸς ἐκπλήρωσιν χριστιανικῶν καθήκοντων ἢ εἰς ἄλλας ἐργασίας. Διευκρίνευσαν δὲ οἱ λησταὶ τὴν ἐσπεύσαν ἐκείνην κατὰ τοῦ χωρίου, ἔνθα συνέλαβον καὶ τινὰς μεταβαίνοντες τὴν πρωτὴν ἐκείνην εἰς Ἰωάννινα ὡς καὶ τοὺς ὑποκοι αὐτῶν, ἐφ' ὧν καὶ ὑπεύσαν εἰσερχόμενοι εἰς τὸ χωρίον. Ἐπὶ αὐτοὶ τινες θέσεις τοῦ χωρίου κατελήφθησαν παρ' αὐτῶν εἴ τι ἀπὸ νυκτός. Φρίκη κατέλαβε τοὺς δυστυχεῖς κατοίκους, ὅτε διεδόθη ἀνακαίτως ἡ φήμη τῆς ἐισβολῆς τῶν ληστῶν. Δυστυχῶς ὅμως πάνυ ὀλίγοι ἠδυνήθησαν κατὰ τὴν σύγκρισιν ἐκείνην καὶ κρυβάντων ἀπὸ τοῦ προσώπου ὑπὸν. Διότι οἱ πλείονες ἔτυχον νὰ εἶνε ἡ εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἢ κατ' ὁδόν. Οἱ κατ' ὁδόν ἀναγκασθέντες μετὰ τῶν ληστῶν, ἐξ ὧν ἦμιν καὶ ἐγὼ, ἐπισκεπτόμενος τότε τοὺς ἀρροχάτους μου, ἐκραιβήθησαν, παρ' αὐτῶν καὶ ὠδηγήθησαν εἰς τὸ μεσοχώριον, ἔνθα καὶ ἡ πολλὴ σπεῖρα τῶν κακούργων ἔστη. Ἐνταῦθα δὲ ὠδηγήθησαν καὶ οἱ ἐξ Ἰωαννίνων ἐμποδισθέντες. Μεταξὺ τούτων διέ-

κρινον τὸ νάγαθόν φίλον μου κ. Βασιλείου Βουλτζιώτην, μετ' οὗ ἐπὶ λείψανον ἐλθέμενα συμπαθείας· αὐτὸς ἐλυπεῖτο ἐμὲ καὶ ἐγὼ αὐτόν. ὡς ὅμως ἐγὼ ἤμην πλείονος ἀξίος τῆς λύπης του, διότι αὐτὸς σιν εἴ τι ἦτον αἰχμάλωτος καὶ δὲν θὰ διέτρεχε κίνδυνον ὅσον ἐγὼ. Πρὸς ἀλλήθεια καὶ οὐκ ἐπικουρῶσε τὰς προσπάθειάς μου. Ἄμα ἐν τῇ μετὰ τὴν ἐκκλησίαν, ἐφρόντισαν ἀμέσως οἱ λησταὶ ἵνα τάξωσι περὶ τῆς χωρίῳ στάσεις, ἐφρόντισαν ἀμέσως οἱ λησταὶ ἵνα τάξωσι περὶ τῆς κληρίαν, ἥς τὴν διακοπὴν οἱ κακούργοι παρημποδίσαν, ἀφρόντισαν τοὺς ἐμποδίζοντας οὐκ ἐθέλοντες νὰ ἐξέλθῃ αὐτῆς. Εἰσήλθον δὲ καὶ οἱ ἴδιοι εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ κηρὸν ἀνάψαντες καὶ ποιήσαντες σημεῖον τοῦ Σταυροῦ καὶ ἀσπασθέντες τὴν εὐχάριαν τῶν ἁγίων ἄνωγον προσσηκλήθησαν θεαίως εἰς τὸν Θεὸν ἵνα εὐλογήσῃ τὰ ἔργα αὐτῶν. Τέλος πάντων σχεδὸν οἱ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μετὰ τὸ τέλος αὐτῆς ἔστησαν χεῖρας κακούργων, ἀπερὶσάντων ἐπ' αὐτοὺς ὁλοσυρῶς τὰ ἐλθόντα. Ἐξήλθον οἱ ἱερεῖς τοῦ χωρίου, ὧν ὁ Πέτρος τύψιν συνεδόντος αὐτοῦ εἶχεν ὠχρῶσαι εἴ τι πολὺ πρὸ τοῦ παθήματος αὐτοῦ. Τῶν χειρῶν κακούργων διέφυγον τότε μόνοι οἱ φίλοι μου κ. Ν. Σαγιάνο, καὶ παρὰ τῶν γυναικῶν ὑπὸ τὸν ἀπτόφρον, καὶ ὁ κ. Ν. Χαριστάκης ἐπὶ τὸν τῆς ἐκκλησίας διὰ τινος παραθύρου αὐτῆς.

Ἐξ τῆς ἐκκλησίας ἐπαίξας ἐν τῇ ἐγγύτατα αὐτῆς καμμένην χωρίῳ μουσική· ὑπὸ τὸν ἦχον δὲ αὐτῆς ἐχόρευον ἀγερόχως δύο μὴ νοσήσαντες κακούργοι, ὁ ἀρχιεπίσκοπος Καλόγηρος καὶ ὁ ἐπισκοπὸς Μπουμπότας. Ἐν καιρῷ τοῦ χοροῦ, οὐκινος μετέστρον καὶ τινες τῶν ἱσχυῶν κατοίκων, δύο νέαι λείαι ἀρκαίντως θαυματούμενοι προσήλθον εἰς τὸ μεσοχώριον, ὁ κ. Πέτρος Βολονάσης, ὅστις καὶ ἔλαβεν ἑαυτὸς μέρος εἰς τὸν χορόν, χαίρειντας προηγουμένως ἐδαφίως τοῖς ληστῆς, καὶ ὁ μικρὸς Ἀλέξανδρος Σαγιάνος. Τούτων ὁ μὲν πρῶτος μελήθη παρὰ τινος φρουροῦ ἐν τῇ κήρῳ του, ὅπου μετέδῃ χάριν ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ, ὁ δὲ δευτέρος ἐπὶ τοῦ ἀμύμονος τῆς ἐκκλησίας. Καὶ ὡς δὲ τὸ διάστημα τοῦ χοροῦ ὁ ἀρχιεπίσκοπος Καραμαγκιόλης ἐφραγγέλιον ἀνὰ χεῖρας καὶ ὑπὸ τοῦ κροῦ αὐτοῦ παρακολουθῶντες περὶ ἡμέρας τὰς ὁδοὺς τὸν φόρον ἐπιστεῖλον τοῖς πᾶσι. Πανταχοῦ ἔρπον ὡς ὁ γυφὶ τὰ ὄμματα, ἵνα μὴ τις διαφύγῃ τῶν κατοίκων· καὶ τὰ ἐκρυπτομένους ἀνεύρη. Αὐτοὶ ἦτον ὁ συλλαβὸν ἐπὶ τοῦ ἀμύμονος τῶν κηρῶν Ἀλέξανδρον, ὃν ἀμέσως θέλησαν γνωρίσαι· ὡς σύντροφον τῶν κηρῶν μας, καὶ προσαναγκάσαν αὐτὸν εἰς τοὺς ἐν τῇ μεσοχωρίῳ παύρους τοῦ πρὸς φυλακὴν. Τὸν νέον ὑπεδέχθησαν μετ' ἀγαλλίας λησταί, ὡς ὅν εἰ διὰ νεύματος ἐκεῖ που πλείστον ἱσταμένου προῖον μνηστήρησαν ἐπὶ αὐτὸς ἦτον, ὃν κατεζήτησαν μετ' ἀγαλλίας, αὐτὸς μετὰ ἐυλοκοπημάτων, μετ' ἀπειλῶν καὶ ποικίλων ὁλλων δαπάνῃ. Ἐπὶ αὐτοῦ νὰ τοῖς μαρτυρήσῃ τοῦ ὁ ποιητὴ αὐτοῦ ἐκρήνῃ. Τὸ ὅμως ὁ παῖς ἤγγυσε, καὶ κλαίον καὶ δυρρόμενος δι' ὅσα ἔπαρσε ἔναι εἰς συμπαθείαν τοὺς παρυσταμένους. Οἱ δυστυχεῖς κάτοικοι ἐπαυκατεπληγμένοι· ἔκαυστος δ' ἀνέμενε τὴν στιγμὴν κατ' ἡν ἠδύναντο πῶς θύμα τῶν κακούργων. Ἐως τώρα ὅμως οὗτοι ἦσαν μελῆται τοῦ κατόικου, ἀλλὰ τέλος ἡ φαινόμενη αὐτῇ προφάνης παρήλθεν ἡ γυνὴ τὸ στάδιον τῶν ἔργων.

Πρῶτος μετὰ τοῦ ἀναβίου ἐκείνου καὶ ἐκπεπληγμένου πλείονος ἐγγεῖναι ὁ φοβερός τὴν ὄψιν καὶ πρῶτος τῶν ἀρχιεπιστῶν Τάπη, καὶ διὰ πρᾶξιζούσης γλώσσης ζήτησε παρὰ τῆς Κοινότητος κολοσασαίον τὸν χρημάτων, 5,000 λιρῶν. Ὡς κεραυνὸς ἐπληξάν ἡμᾶς οἱ λησταὶ· τοῖ. Οὐχ ἦτον τινὲς τῶν κατοίκων, ὅλλως ὁ κ. Βουλτζιώτης καὶ ἐγὼ ἐλθόντες τὴν τὸλμην νὰ εἴπωμεν εἰς τὸν ἀρχιεπίσκοπον, ἐπὶ αὐτῶν νὰ εὐρεθῇ τὸσον ποσὸν εἰς χωρίον προηχάτατον, ἀλλ' ἡ τὸλμη ἡμῶν ἐν τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν, ζητοῦντες ἀρχιμάται παρὰ τῆς δυστυχῆς Κοινότητος ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ. Ἡ Κοινότης τότε συνελθούσα ἐν σήματι ἐπὶ τῇ ἐπληρώθῃ πολὺ ἀκριβὰ. Διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔφυγεν ἡμᾶς διὰ πᾶσι κεινῶς, οὐκινος μάλιστα τὸν στελεβὸν καὶ ἔθραυσεν ἐπὶ τῶν ὁμων τοῦ ἡλου κ. Βουλτζιώτου. Οἱ λησταὶ ἀφηνιάζουσιν, πλήττουσιν ἱσχυροὺς ἔδαφος διὰ τῶν ποδ

Ο ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ
ΙΩΑΚΕΙΜ
ΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ

Κύριε Διευθυντά,

Σας παρακαλώ θερμά να δημοσιεύσετε τα παρακάτω σχετικά, για επανόρθωση ανακρίβειας, που γράφτηκε, στην έγκριτη εφημερίδα σας «Το Ζαγόρι μας» από τον εξαιρετο συνεργάτη σας κ. Στάθη Λαμπρίδη, χάριν της Ιστορικής αλήθειας.

Στο 67ο φύλλο της εφημερίδας σας, μηνός Οκτωβρίου 1983 και στη σελίδα 10 γράφοντας ο κ. Σ. Λαμπρίδης την ιστορία του μοναστηριού του χωριού του αναφέρει, ότι κατά το έτος 1898 έγινε Ηγούμενος στην Ευαγγελίστρια Άνω Σουδενών ο Αρχιμανδρίτης Ιωακείμ Γαλανακόπουλος από τη Μπουλτζή - Ελάτνη.

Επίσης στο 69 φύλλο της εφημερίδας σας, μηνός Δεκεμβρίου 1983 και στη σελίδα 12 σχολείται για τη μακρόχρονη θητεία του Αρχιμανδρίτη Ιωακείμ, που του δίνει, τώρα το, κατά κόσμον, επώνυμο «Γραμματικόπουλο, από τη Μπουλτζή».

Πιθανόν τα δύο διαφορετικά επώνυμα, που αναγράφηκαν, να είναι λάθος του τυπογραφείου.

Στο χωριό μας τέτοια επώνυμα δεν υπάρχουν.

Το πραγματικό και σωστό επώνυμο —κατά κόσμον— του Αρχιμανδρίτου Ιωακείμ ηγούμενου του Μοναστηριού της Ευαγγελίστριας Άνω Πεδινών είναι Μίτσος Ιωάννης, που γεννήθηκε κατά το έτος 1844 και όχι το 1842 που αναφέρει ο κ. Λαμπρίδης.

Τούτο είναι εξακριβωμένο και τεκμηριωμένο από το επίσημο μητρώο αρρένων της Κοινότητας Ελάτης, που καταρτίστηκε κατά το έτος 1925, από το παλιό, που υπήρχε στο Κοινοτικό αρχείο.

Στο αυτό φύλλο της εφημερίδας σας γράφει ο κ. Στάθης Λαμπρίδης ότι το πέρασμα επί πολλά χρόνια από το μοναστήρι, της Ευαγγελίστριας του Ηγούμενου Ιωακείμ είναι: αμφιλεγόμενο και ότι έχει επικριθεί η όλη του Πολιτεία σφόδρα από τους Σουδενιώτες.

Αναφερόμενος στο παθητικό του Ηγούμενου Ιωακείμ αναγράφει: τα παρακάτω παραπτώματα στα οποία, κατά την γνώμη των χωριανών του, είχε υποπέσει.

α) ότι εγκατέλειψε και παραμέλησε το άλλο μοναστήρι των Άνω Σουδενών στην Αγία Παρασκευή.

β) ότι πολιτικολογούσε και ότι ήτανε παθιασμένος Αντιβενιζελικός και,

γ) ότι αντιδρούσε με πολλούς Σουδενιώτες για χαλαρωθούν οι παραδοσιακοί δεσμοί του μοναστηριού με το χωριό.

Νομίζω ότι όλα τα παραπάνω παραπτώματα του Ηγούμενου Ιωακείμ δεν μπορεί να ήτανε ικανά για να επικριθεί σφόδρα από τους Σουδενιώτες.

α) Γιατί η παραμέληση των άλλων μοναστηριών να έγινε λόγω ελλείψε-

γράμματα
ἀναγνωστών

Προς
«Το Ζαγόρι μας»
Ιωάννινα

ως πόρων ικανών για αντιμετώπιση των δαπανών ή λόγω της προχωρημένης του ηλικίας.

β) Για την πολιτικομανία του δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι: την εποχή εκείνη του 1916—1922 την εποχή του μεγάλου διχασμού των ελλήνων σε δύο αντιμαχόμενες παρατάξεις, είχε φθάσει σε οξύτατο σημείο μεταξύ των Βενιζελικών και των Βασιλοφρόνων.

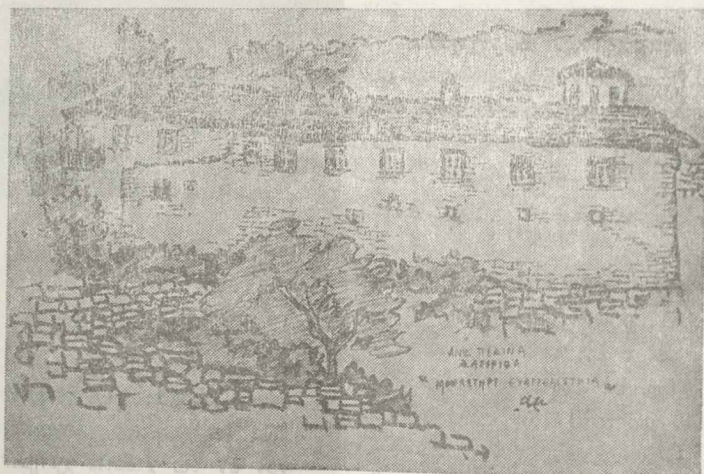
Ο επάρατος διχασμός είχε φτάσει και στο τελευταίο χωριό, κατά συνέπεια είχε διαβρώσει και την ψυχή του Ηγούμενου του παθιασμένου Αντιβενιζελικού.

γ) Γά το τρίτο παράπτωμα τη χαλάρωση των δεσμών του Μοναστηριού με τα Σουδενά, φαίνεται: ότι ήτανε εντολή άνωθεν για να περιέλθουν κάποια μέρα εξ ολοκλήρου τα Μοναστήρια με την ανεκτίμητη

πό τα οποία βγαίνει το συμπέρασμα ότι ο εν λόγω Ηγούμενος ήτανε αφιλοχρήματος και: αφιλοκερδής και δεν διάπραξε οικονομικά σικάνδαλα στη διαχείριση της Μοναστηριακής περιουσίας.

Στο ενεργητικό του Ιωακείμ αναγράφει ο κ. Λαμπρίδης ότι ήταν: α) συνεπής στις οικονομικές του υποχρεώσεις προς την Κοινότητα των Άνω Σουδενών. Ενίσχυε την Κοινότητα Άνω Πεδινών με 15 λίρες κάθε χρόνο για τις εκπαιδευτικές των ανάγκες.

β) Ότι το καλοκαίρι: του 1917, κατά την περίοδο του Αιματικού Πολέμου, είχε πέσει πείνα φοβερή στους ορεινούς πληθυσμούς, λόγω του αποκλεισμού υπό των Συμμάχων. Τα χωριά του Ζαγορίου υπέφεραν τα πάνδενα την εποχή εκείνη, και προ παντός εκείνα που δεν εί-

περιουσία των στις Μητροπόλεις. Τέτοιες ενέργειες της εποχής εκείνης υπήρχαν και σ' άλλα χωριά. Συνεπώς εκτελούσε άνωθεν διαταγές.

Για να επικριθεί από τους Σουδενιώτες σφόδρα έπρεπε να είχε υποπέσει σε πολλά φρικτά παραπτώματα, να έχει διαπράξει φοβερά αδικήματα και ανεπανόρθωτες παραλείψεις, όπως είναι: α) Τα οικονομικά σκάνδαλα και οικονομικές απισθαλίες, γύρω από τη διαχείριση της Μοναστηριακής περιουσίας.

β) Ιεροσυλία - εκποίηση πολυτίμων αρχαιολογικών κειμηλίων του Μοναστηριού, γ) ζητήματα ηθικής τάξης, δ) αυταρχισμός στη Διοίκηση του Μοναστηριού - κακή συμπεριφορά προς τους υφισταμένους του καλογέρους - εάν υπήρχαν, προς τους υπαλλήλους και εργάτες του Μοναστηριού και ε) αναξιοπρεπείς και ανάρμοστος συμπεριφορά προς της Εκκλησιαστικές Επιτροπές και λοιπούς χωριανούς.

Στοχία για να κρίνουμε την όλη πολιτεία του Ηγούμενου Ιωακείμ δεν έχουμε, εκτός εκείνων, που παραθέτει ο κ. Σ. Λαμπρίδης στο ενεργητικό του και ενός στοχασμού δικού μας α-

χαν γεωργική παραγωγή. Οι κάτοικοι πωλούσαν όλα τα τιμαφλή αντικείμενα των για μια οκτά καλαμπόκι.

Τα Άνω Σουδενά, αν και χωριό με αρκετή γεωργική καλλιέργεια θα είχε και αυτό έλλειψη τροφίμων. Γι αυτό ο Ηγούμενος Ιωακείμ, γεμάτος Χριστιανική αγάπη και αλτρουισμό, για να σώσει τις ψυχές των συνανθρώπων του, τις κρίσιμες εκείνες στιγμές έδινε καθημερινά όλο το καλοκαίρι του 1917 το γάλα από τα κοπάδια των προβάτων και των γιδιών του μοναστηριού για να μοιραστεί στους χωριανούς, για να επικριθεί σφόδρα από αυτούς ύστερα.

Εάν ήτανε φιλοχρήματος και πλεονέκτης τη δύσκολη και κρίσιμη εκείνη εποχή μπορούσε κάλλιστα να θησαυρίσει. Το ότι δεν είχε πείσαν θησαυρισμού φαίνεται: και από μια δωρεά που έκανε, γύρω στα 1908—1910, στην Εφοροεπιτροπεία του χωριού μας για αγοράσεργούς σκοπούς. Εδώρησε 2.200 γρόσια που είχε πάρει από την πώληση ενός αμπελιού και ενός κήπου στη Μπουλτζή.

Η δωρεά αυτή ήτανε αναγεγραμμένη στα λογιστικά βιβλία της Εκκλησίας μας και την αναγράφει στη

σελίδα 139 του βιβλίου, που εδόθη σε ο μακαρίτης αδελφός μου Γεωργίου η «Μπουλτζή τώρα Ελάτνη».

Από τους χωριανούς μου, της εποχής εκείνης, δεν άκουσα ποτέ να λεγεται σε βάρος του Ηγούμενου Ιωακείμ. Από το 1918 μέχρι το 1922 ο Ηγούμενος ενσκήριζε το πεπαιγμένο των θερινών βουκών του χωριού μου για το κοπάδι των γιδιών του μοναστηριού.

Στις οικονομικές του υποχρεώσεις ήτανε πάντοτε συνεπής. Θυμάμαι όταν περνούσε το κοπάδι του μοναστηριού με τα μεγάλα κετσέια και με τις τεράστιες κουδούνες, που εχολογούσαν τα δάση της Μπουλτζής, πηγαίναμε όλα τα παιδιά του δώμα, με φόβο στην καρδιά από τα τρομερά μανδρόσκυλα, που ακολουθούσαν το κοπάδι.

Τον αγαθό Ηγούμενο τον θυμάμαι γιατί όταν είμαστε παιδιά στο Σχολαρχείο πηγαίναμε πεζοπορία με Πάνω Σουδενά την ημέρα του Ευαγγελισμού, στο πανηγύρι. Την εποχή εκείνη ήτανε πραγματικό πανηγύρι με τους πολλούς πανηγυριώτες και τους πραγματευτάδες, που διαλάσαν τα εμπόρευσμά των.

Αγοράζαμε σουγιάδες, χτένες, θρεφτάκια, αλλά και τον περίφημο καρυδένιο χαλβά.

Το μεσημέρι ο μακαρίτης ο Ηγούμενος μας έκανε το τραπέζι σ' ένα μεγάλο μοναστηριό με το πατρί παράδοτο φαγητό με ρύζι στο κζάν.

Όλοι οι παλιοί Μπουλτζήτες έχουμε αγαθή μνήμη για τον καλό Χριστιανό Αρχιμανδρίτη Ιωακείμ.

Οι παλαιότεροι Πάνω Σουδενιώτες, επειδή έζησαν μια ολόκληρη ζωή μ' αυτόν μπορεί να έχουν διαφορετική γνώμη από μας.

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία.
Ελάτνη 10 Μαΐου 1984
ΑΓΗΣ. ΞΥΝΟΣ

ΑΝΕΓΕΡΣΗ
ΠΡΟΣ ΤΙΜΗ

Ο Εκπολιτιστικός Σύλλογος Τριτοβάθμιας «Ο ΤΣΟΥΦΛΗΣ» τιμά τον αείμνηστο Τσελεβοβίτη ευεργέτη Γεώργιο Μπίκα που το 1861 με δωρεάν του έκτισε εκ θεμελίων τη Γενική Λυκαστήρια, από τα βραβεία έργα της εποχής, απεφάσισε ύστερα από πρόταση του κ. Κ. Λαζαρίδη, να την αποστήσει, στη δικαιοσύνη του Ηγούμενου της Ευαγγελίστριας, για την ακεραιότητα των χαρακτήρων, τόσο του εκ Παπικού Αγίου Σακελλάριου όσο και των τριών εξεχόντων Ζαγοσίων ήτο απερίοριστος.

Η επιστολή αυτή, γραμμένη από τον ίδιο άγιο Ηγούμενο απευθύνεται στον Κληρικό παπα Αντρέα έτος: «Αδελφώτατε, Άγιε Σακελλάριε ήτοι κυρίω Γεωργίου Αναγία, Κωνσταντίνου Μπακόλα και Χριστόδουλου Δημητρίου, να μεμνηθούν για την κληρονομία της Σπουδής Νήτα και να μπορούσαν, να την αποστήσουν, στη δικαιοσύνη του Ηγούμενου της Ευαγγελίστριας, για την ακεραιότητα των χαρακτήρων, τόσο του εκ Παπικού Αγίου Σακελλάριου όσο και των τριών εξεχόντων Ζαγοσίων ήτο απερίοριστος.

Η επιστολή αυτή, γραμμένη από τον ίδιο άγιο Ηγούμενο απευθύνεται στον Κληρικό παπα Αντρέα έτος: «Αδελφώτατε, Άγιε Σακελλάριε ήτοι κυρίω Γεωργίου Αναγία, Κωνσταντίνου Μπακόλα και Χριστόδουλου Δημητρίου, να μεμνηθούν για την κληρονομία της Σπουδής Νήτα και να μπορούσαν, να την αποστήσουν, στη δικαιοσύνη του Ηγούμενου της Ευαγγελίστριας, για την ακεραιότητα των χαρακτήρων, τόσο του εκ Παπικού Αγίου Σακελλάριου όσο και των τριών εξεχόντων Ζαγοσίων ήτο απερίοριστος.

ΤΑΣΟΣ ΣΟΥΣΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΙΑΤΡΟΣ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΟΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ - ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ
ΑΝΟΣΒΙΟΛΟΓΙΚΟ - ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ
Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ 10 (1ος όροφος)
(απέναντι από το Κρατίριο Ίδρυμα)
Τηλ. Ιατρείου 24133 - Σημείο 30700
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΕΝΑΣ ΘΑΥΜΑΣΙΟΣ ΚΑΙ ΦΩΤΙΣΜΕΝΟΣ
ΙΕΡΩΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΠΙΚΟ

Ο Αγίος Παπ' Ιωάννου αρχιμανδρίτης, από το Πάπικο, πρέπει να γεννήθηκε το 1788 ή 1789. Αυτό να λεγεται σε βάρος του Ηγούμενου Ιωακείμ. Από το 1918 μέχρι το 1922 ο Ηγούμενος ενσκήριζε το πεπαιγμένο των θερινών βουκών του χωριού μου για το κοπάδι των γιδιών του μοναστηριού.

Στις οικονομικές του υποχρεώσεις ήτανε πάντοτε συνεπής. Θυμάμαι όταν περνούσε το κοπάδι του μοναστηριού με τα μεγάλα κετσέια και με τις τεράστιες κουδούνες, που εχολογούσαν τα δάση της Μπουλτζής, πηγαίναμε όλα τα παιδιά του δώμα, με φόβο στην καρδιά από τα τρομερά μανδρόσκυλα, που ακολουθούσαν το κοπάδι.

Τον αγαθό Ηγούμενο τον θυμάμαι γιατί όταν είμαστε παιδιά στο Σχολαρχείο πηγαίναμε πεζοπορία με Πάνω Σουδενά την ημέρα του Ευαγγελισμού, στο πανηγύρι. Την εποχή εκείνη ήτανε πραγματικό πανηγύρι με τους πολλούς πανηγυριώτες και τους πραγματευτάδες, που διαλάσαν τα εμπόρευσμά των.

Αγοράζαμε σουγιάδες, χτένες, θρεφτάκια, αλλά και τον περίφημο καρυδένιο χαλβά.

Το μεσημέρι ο μακαρίτης ο Ηγούμενος μας έκανε το τραπέζι σ' ένα μεγάλο μοναστηριό με το πατρί παράδοτο φαγητό με ρύζι στο κζάν.

Όλοι οι παλιοί Μπουλτζήτες έχουμε αγαθή μνήμη για τον καλό Χριστιανό Αρχιμανδρίτη Ιωακείμ.

Οι παλαιότεροι Πάνω Σουδενιώτες, επειδή έζησαν μια ολόκληρη ζωή μ' αυτόν μπορεί να έχουν διαφορετική γνώμη από μας.

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία.
Ελάτνη 10 Μαΐου 1984
ΑΓΗΣ. ΞΥΝΟΣ

ΑΝΕΓΕΡΣΗ
ΠΡΟΣ ΤΙΜΗ

Ο Εκπολιτιστικός Σύλλογος Τριτοβάθμιας «Ο ΤΣΟΥΦΛΗΣ» τιμά τον αείμνηστο Τσελεβοβίτη ευεργέτη Γεώργιο Μπίκα που το 1861 με δωρεάν του έκτισε εκ θεμελίων τη Γενική Λυκαστήρια, από τα βραβεία έργα της εποχής, απεφάσισε ύστερα από πρόταση του κ. Κ. Λαζαρίδη, να την αποστήσει, στη δικαιοσύνη του Ηγούμενου της Ευαγγελίστριας, για την ακεραιότητα των χαρακτήρων, τόσο του εκ Παπικού Αγίου Σακελλάριου όσο και των τριών εξεχόντων Ζαγοσίων ήτο απερίοριστος.

Η επιστολή αυτή, γραμμένη από τον ίδιο άγιο Ηγούμενο απευθύνεται στον Κληρικό παπα Αντρέα έτος: «Αδελφώτατε, Άγιε Σακελλάριε ήτοι κυρίω Γεωργίου Αναγία, Κωνσταντίνου Μπακόλα και Χριστόδουλου Δημητρίου, να μεμνηθούν για την κληρονομία της Σπουδής Νήτα και να μπορούσαν, να την αποστήσουν, στη δικαιοσύνη του Ηγούμενου της Ευαγγελίστριας, για την ακεραιότητα των χαρακτήρων, τόσο του εκ Παπικού Αγίου Σακελλάριου όσο και των τριών εξεχόντων Ζαγοσίων ήτο απερίοριστος.

Η επιστολή αυτή, γραμμένη από τον ίδιο άγιο Ηγούμενο απευθύνεται στον Κληρικό παπα Αντρέα έτος: «Αδελφώτατε, Άγιε Σακελλάριε ήτοι κυρίω Γεωργίου Αναγία, Κωνσταντίνου Μπακόλα και Χριστόδουλου Δημητρίου, να μεμνηθούν για την κληρονομία της Σπουδής Νήτα και να μπορούσαν, να την αποστήσουν, στη δικαιοσύνη του Ηγούμενου της Ευαγγελίστριας, για την ακεραιότητα των χαρακτήρων, τόσο του εκ Παπικού Αγίου Σακελλάριου όσο και των τριών εξεχόντων Ζαγοσίων ήτο απερίοριστος.

ΤΑΣΟΣ ΣΟΥΣΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΙΑΤΡΟΣ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΟΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ - ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ
ΑΝΟΣΒΙΟΛΟΓΙΚΟ - ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ
Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ 10 (1ος όροφος)
(απέναντι από το Κρατίριο Ίδρυμα)
Τηλ. Ιατρείου 24133 - Σημείο 30700
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

η ρηθείσα Στασινή, έχουσα δύο κοράσια και ευρισκομένη εις χρέος... Είμεθα βέβαιοι, τους γράφει ο πατήρ Γρηγόριος, ότι: θέλετε δείξει όλα τα φιλανθρώπινα αισθήματά σας προς αυτήν και θέλετε προσπαθήσει όσον το δυνατόν, το ωφέλιμωτερον, πωλούντες, εν καρώ τω δέοντι κάθε πράγμα... Δια τούτο εκρίναμεν εύλογον να δώσωμεν το βάρος αυτό εις την αιδεσιμότητα Σας και εις την ευγενειάν Σας. Και αύθις λοιπόν Σας παρακαλούμεν με τα αυτά και ο Θεός να πληρώσει τους κόπους Σας και εν τώ νύν αιώνι και εν τώ μέλλοντι. Και εν τούτοις είμαι: όλος προθυμος ευχέτης και δούλος Σας. Την 17 Μαρτίου 1842 Επάνω Σουδενά

Ευαγγελίστριας Γρηγόριος Ηγούμενος

Το γράμμα αυτό εστάλη: «προς τνο Αιδεσιμώτατον άγιον Σακελλάριον κυρ παπα Ανδρέαν Παπα' Ιωάννου και προς τους Ευγενεσπάτους κυρίους Ιωάννης Αναγία. Κωνσταντίνους Μπακόλαν και Χριστόδουλον Δημητρίου εις Κρα' όβαν».

Το 1842 ήταν στην Κρα' όβα, όπου έλαβε την παραπάνω επιστολή του Ηγούμενου Γρηγορίου. Από τη διέδυνση της επιστολής γίνεται γνωστό και το επώνυμο του παπα Αντρέα «Παπα' Ιωάννου».

Σαν αρχιμανδρίτης ο Αγίος Παπ' Ιωάννου, όπως μολογούσε ο υποβανών Παπικήτης Βασιλίας Λαζαρίδης, που ήτο εγκατεστημένος στο Βουκουρέστι επί μια πεντηκονταετία, επισκέφθηκε πολλές φορές, τις παροικίες των Παπικών στην Ρουμανία. Νέος ακόμη τότε, και με μόνη σκέψη να εργασθεί, για το καλό και την προκοπή της ιδιαίτερης πατρίδας του, του Παπικού, δε δισταζε να ταξιδέψει ως τη Ρουμανία απηφώντας τους τρομερούς κινδύνους και τους κόπους που έκυβαν ένα τόσο μακρινό ταξίδι, με τα τότε πρωτόγονα συγκοινωνιακά μέσα.

Σκοπός των επισκεψιών του αυτών ήταν κατά την αφήγηση πάλι του Βασιλέ Λαζαρίδη, ο συντονισμός των προσπαθειών όλων των Παπικών εκεί και των διαβούντων στο Πάπικο, για την εκτέλεση έργων Κοινοφελών στην Πατρίδα, όπως δρόμων, βούσεων, εκκλησιών, φροντίδα για την παιδεία, βοήθεια προς τους αναξιοπαθούντες, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη κ.λπ. Κι ακόμα ο θαυμάσιος αυτός ερωμέτης ήταν ο δημιουργός της αδελφότητας Παπικών στην Ρουμανία...

Όπως δαβάσατε και π.ο πάντων, τρομερά δύσκολα και γεμάτα κινδύνους τα ταξείδια τότε, όμως ο πραγματικός αυτός Λευίτης δεν ορωδούσε, προκειμένου να συντονίσει, με την εκεί παρουσία του των πατριωτών του τς ενέργειες, για την προκοπή και την ευημερία της πατρίδος του.

Κατά μία, από τις πολλές, επισκέψεις του στη Ρουμανία έγινε δεκτός και από τον τότε βασιλέα της Ρουμανίας Κάρολο, που εντυπωσιάστη-

κε από τον φωτισμένο αυτό και λαμπρό Ιερώνυμο, και τον πρόεπεψε «εξ αμάξης», με προορισμό τα Πατριαρχεία στην Πόλη».

Οι επισκέψεις του αυτές, οι τόσο συχνές, ωφέλιμες, ασφαλώς και σε εθνικούς σκοπούς. Τη δραστηριότητα του αυτή την καλύπτει, απόλυτη μυστικότητα. Να μια εργασία, για τους ερευνητές της δράσης του Αγίου Παπα' Ιωάννου...

Το 1877 στις 30 του Γενάρη έγραψε το προκοσμήσιμο με το οποίο πάντρεψε τον έγγονό του Βασίλη, με τη Βασιλική Μυλωνά και που αρχίζει έτσι: «Προκοσμήσιμος της θυγατρός μου ονόματι Βασιλικής, την οποία υπανδρεύω μετά του Βασιλείου Χρήστου Κωνσταντίνου και της δίδω δια προίκα τα κάτωθεν συμφωνηθέντα κατά την φατούραν» Δέσποτα Κύρξ Ιησού Χριστέ ο Θεός ημών, ο εν Κανά γάμον ευλογήσας και το παρόν συνοκέσων όπερ μέλλω ποιείν. Η υποφαινόμενη σύζυγος Νικολάου Μυλωνά υπανδρεύω αυτήν σήμερα κατ' ευχαρίστησιν και του πατρός αυτής...» Παρακάτω αναγράφονται τα είδη της προίκας μεταξύ των οποίων και: «...Κασσαροβασιλικά φλωριά 140 ήτοι: εκατόν σαράντα τον αριθμός. Τα ανωτέρω τα δίδω με ευχαρίστησιν, ο δέ Παπάναθος Θεός δώσει: αυτοίς... ομόνοια ψυχών και σωμάτων εις πάν έργον αγαθόν, Πρεσβείας της Θεοτόκου και: Αειπαρθένου Μαρίας...».

1877 Ιανουαρίου 30

Αγίος Αρχιμανδρίτης ο γράψας μάρτυρας Πολύχρονα - ερεύς και εφημέριος μάρτυρας»

Σ' ένα παλιό Ευαγγέλιο που βρίσκεται στην Ιστορική εκκλησία του Αγίου Βλάση στο Πάπικο, είναι γραμμένα τα παρακάτω που δείχνουν τη μεγάλη αγάπη αυτού του άγιου Ιερώνυμου Παπα Αγίου Αρχιμανδρίτη, για την ιδιαίτερη Πατρίδα του: «...δωρηθέν τη εκκλησία Αγίου Βλασίου από του Αρχιμανδρίτου Αγίου το 1835, μεταφερθέν εκ Κρα' όβαν».

Σε δύο σκόλασαν τα στοιχεία και οι πληροφορίες μας για τον Άγιο Αρχιμανδρίτη... Στο Βασίλη Χ. Αρχιμανδρίτη συνταξιοδότη δάσκαλο από το Πάπικο, απόγονο του αείμνηστου Αρχιμανδρίτη Αγίου Παπα' Ιωάννου οφείλονται οι ελάχιστες πληροφορίες μας, για τον άγιο αυτό ερωμένο.

Με για να βγί από τη λησμονιά και να γίνει ευρύτερα γνωστή η ζωή και δράση του σπουδαίου αυτού Ιερώνυμου, που πιστεύουμε πως ήτο και πολυσχληδής και: αξιόλογη, από κάθε άποψη, ο απόγονός του, όπως παραπάνω λέμε, σε ανασκουμπωθεί κι ως ερευνησει σε βάθος, για τη ζωή του άγιου προγόνου του...

Εμείς μόνο μια νύξη κάναμε, γιατί μας έλειπαν οι πηγές... Περιμένουμε λοιπόν να γνωρίσουμε πλατεά το φωτισμένο ερωμένο Αρχιμανδρίτη Αγίου Παπα' Ιωάννου από το Πάπικο...

ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΗΛΙΟΧΩΡΙΟΥ
«ΤΟ ΝΟΤΜΠΙΝΟΒΟ»

Την 22-7-84 στο χωριό μας συνήλθαν μετά από πρόσκληση του Προέδρου σε Γενική Συνέλευση τα μέλη των παραπάνω Συλλόγων τα οποία κατόπιν εισηγήσεως του Δ.Σ. αποφάσισαν ομόφωνα:

1) Ανακήρυξη του συμπατριώτου μας κ. Στεφάνου Πελεκουδά ως επίτιμου Προέδρου του Συλλόγου τμήας ένεκεν για τις πολύτιμες υπηρεσίες που πρόσφερε μέχρι: τώρα στο χωριό.

2) Έκανε προγραμματισμό έργων για το 1984 δίνοντας προτεραιότητα σε αυτά που είναι: της άμεσου ανάγκης δηλαδή οδοποιΐα κλπ. Σε συνεργασία με την Κοινότητα Ηλιοχωρίου και με τον αδελφό Σύλλογο των Αθηνών πιστεύουμε ότι: μπορούμε να πετύχουμε πολλά.

3) Εκφράστηκε η ανάγκη να γίνει γνωστό σε όλους τους συμπατριώτες ότι σε αίθουσα που μας παραχώρησε η Κοινότητα έχουν τοποθετηθεί έξη κρεβάτια. Όποιος συμπατριώτης μας αλλά και οποιοσδήποτε άλλος θέλει να επισκευθεί το χωριό έχει την δυνατότητα να μείνει και να δανικτερεύσει στο χωριό. Η τιμή για κάθε κρεβάτι: ορίστηκε 200 δρχ. συμβολικά για να αντεπεξέλθουμε μόνον στις δαπάνες καθαριότητας, ορίστηκε δε υπεύθυνος ο Αντιπρόεδρος του Συλλόγου κ. Νικόλαος Κονοσπύρης τηλ. 0653 - 81281 Ηλιοχώρι.

4) Κατά την διάρκεια της Γεν. Συνέλευσης ο Πρόεδρος του Συλλόγου ευχαρίστησε όλα τα μέλη του και τους χωριανούς γενικά για το ενδιαφέρον που έδειξαν στην οργάνωση και στην διενέργεια γενικά του πανηγυριού που έγινε στις 19 και 20 Ιουλίου, την ευθύνη του οποίου από φέτος έχει αναλάβει ο σύλλογός μας.

Η επιτυχία του φέτος και σε σύγκριση με τα άλλα χρόνια ήτανε ανεπαλήπτη. Το βλέντ και τις δύο βραδιές κράτησε μέχρι πρωίας με το έδαχο συγκρότημα του Αρίστου Ζαγόρα. Επίσης η προσέλευση του κόσμου ήτανε συγκινητική. Εκφράζουμε την επιθυμία μας κάθε χρόνο να βλέπουμε αν είναι δυνατόν όλους τους ζωντανούς συμπατριώτες μας στο πανηγύρι του χωριού και να το κάνουμε ακόμη καλύτερο.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Θεωρούμε υποχρέωση να ευχαριστήσουμε τόσοσ αυτούς που ήλθαν από τα Γιάννια όσο και όλους τους κατοίκους του χωριού μας που παρακολούθησαν την νεκρόσιμο ακολουθία της αγαπημένης μας μητέρας και γιαγιάς Χρυσής Μπαλάφα η οποία έγινε στον έρτο Ναό του Αγίου Χαράλαμπος στο Βρυσοχώρι.

Ο χογόνες: Αποστόλου Γκαράνη, Σταύρου Γκαράνη, Γεωργίου Γκαράνη, Γεωργίου Σίκα.

ΚΩΣΤΑΣ ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ

Ένας χρόνος συμπληρώνεται από το θάνατο του αγαπητού φίλου γιατρού Κώστα Λαμπριδίου.

Ένας άλλος φίλος μου, ο Γιάννης Σαραλίδης θεώρησε στοιχειώδη υποχρέωσή του, αιτός πρώτος να νεκρολογήσει τον αλληλομόνητο και να μας φίλο από την Κόνιτσα. Έτσι με πρόλαβε στη φωνή μου από το φίλο αυτό. Στο χρόνο που συμπληρώνεται είναι και δική μου υποχρέωση δύο λουλούδια - λόγια να αποθέσω στον τόπο που μένουμε.

Με το ίδιο επώνυμο ορεθθήκαμε συμποικιματικά. Τρίαντα χρόνια στη Θεσσαλονίκη διαβίωσαμε κοντά - κοντά. Και ήμασταν έτσι κοντά, ώστε φίλοι και γνώριμοί μας να μας έλκυζαν για στενούς συγγενείς, για αδελφάκια ή το πολύ για πρώτα ξαδέρφια του. Έτσι είχε γίνει άρραγής ο δεσμός μας.

Γνωριστήκαμε και γυνήκαμε φίλοι στα μαύρα χρόνια της κατοχής. Είχε ο Κώστας στη Θεσσαλονίκη κάποια σημαντική θέση, ως σχολιαστής στο ξεκίνημά του, ως διευθυντής του Κέντρου Μαθητικής Αντιλήψεως του Υπουργείου Παιδείας - επί πολλά χρόνια και ως διευθυντής Υγιεινής του ίδιου Υπουργείου στους πελευτούς γύρους της υπηρησιακής σταδιοδρομίας του. Έγινε κάτι αντίλογο να έχω και ο υπογράφων, που ήταν δογής του Διευθυντού μ. Εκπαιδευτικής στο Υπουργείο Βορείου Ελλάδος. Μαύρα, σκοτεινά και τραχιά όλα τότε. Ποιος που έζησε την άποχή εκείνη του χαλασμού με φρόνη δεν θυμάται και δεν αναπολεί τους πεταλάδες γερμανούς δυσνομήκους της Κομμουνιστούρ να κυρίζουν στους δρόμους της Θεσσαλονίκης, πάντα συνοδευόμενοι και από κανένα φουκαρά βικό μιας χωροφυλίας. Τό φίλο και τον πρόμο προαίρεσαν στο υπέρμαχό τους. Ψάξτε τη φυγή ήταν βαθιά, η πίστη για τη συντριβή της Φασιστικής θραυρίας και του Άγχιλου του Στρουφού έδρανα διαλαλάντε.

Καραβάνα προσφύγων άταλίσια, ξεθωριασμένα, δραματική επανέληξη της Μικρασιατικής καταστροφής, πράσινη εδωχώς αυτή, κατέβηκαν από τη Δ. Θράκη και την Ανατολική Μακεδονία καταδιωγμένα και στραπασαρισμένα από τη Γερμανία - Βουλγαρική λαίλαπα. Ανάμεσα σ' αυτούς οι εκπαιδευτικοί δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης και όλοι οι μαθητές κόρημα με τα δικά τους δικτυώματα προδότημα που ζήτησαν και επέβαλαν λύσεις γρήγορες, άμεσες. Τότε δεθήκαμε με το μακαρίτη Κώστα και τότε με όλες μας τις δυνάμεις, όσο κι αν ήταν περιουσιμένες, θαλήκαμε να προσπαθήσουμε, να κάνουμε, να βοηθήσουμε για την επιβίωση αυτού του ξεχωριστού

κόσμου, που ήταν το θεμέλιο, ή φύρα, ή καρδιά της πατρίδας μας. Κάτι κάναμε που ξεκινούσε από την απεριόριστη διάθεσή μας ο Κώστας να βοηθήσει τον πολυπληθή δασκαλίσκο και ο υπογράφων τον μαθητάρκο σε χιλιάδες άπλωμένο.

Έτσι ξεκίνησε η φίλτα μας και άναυδη. Στα ίδια χρόνια είχαμε συστήσει παράλληλα και κάποια Έπιτροπή στη Θεσσαλονίκη αναδιοργανώσεων. Ήταν μέλη της. Κώστας Γαράζης, Παναγιώτης, αιδεόφοι Ζαμνός, Ζήσης Τσοκάλης, Μιλ. Μούτσας, Κώστας Λαμπριδίου, Στάθης Λαμπριδίου και ένας ή δύο ακόμη. Ποιοι ήταν οι άναυδοι; Οι θύοντες άποροι Ήπειρώτες; Οι κρατούμενοι στο στρατόπεδο Παύλου Μελά. Ή προέλευσή τους ήταν από τις Ήπειρωτικές αντιστασιακές οργανώσεις, που είχαν ξεσπάσει στις πόλεις και τα χωριά μας έναντι των κατακτητών, άδικα ή δικαίως, αλλά στην Α ή τη Β Οργάνωση. Έκείνη τότε ή Έπιτροπή είχε συλλάβει το αληθινό νόημα του αγώνα και της αντιστάσεως των Πατριωτών έναντι των εισβολέων και άδυσωπτών έχθρων του Γένους μας. Ένα απόστομα της 5/7/80 10.7644 διαταγής της Γενικής Διοικήσεως Μακεδονίας - Ήπειρος Έθνικής Προνοίας άναφέρει: «Προς τον κ.λ.

Παραγγέλλομαι όσον εκ του προνόμιου του έπ' ανόμιου εκδοθέντος έπ' αριθ. 152 χρονίσεως 1944-45 χρηματικού εντάλματος προπληρωμής διαθέσεως ποσών μέχρι δραχμίων τριακοσίων πενήντα εκατομμυρίων (350.000.000) δια την αγοράν εισαγωγών, σάπωνος και άλλων ειδών, προς διανομήν εις ά πό ρ ο υ ς κ α ρ α ο υ μ έ ν ο υ ς παρ' των Αρχών Κατοχής εν τη Στρατοπέδω «Παύλος Μελάς» και προσερχόμενους εκ περιούχων της Ήπειρου, διενεπουμένων συναντί των πολέμων γεγονόντων. Η προμήθεια των ανωτέρω ειδών θέλει γίνει λόγω του έπείγοντος εκ του έλευθέρου έμπορίου.....

καρ' έπιτροπής αποτελούμένης εκ των κ. Κων/τίνου Λαμπριδίου, σχολιάστου, Εδσταθίου Λαμπριδίου, καθηγητή Μέσης Εκπαίδευσης, Μιλτιάδου Μούτσου, υπαλλήλου Γ.Δ. Μακεδονίας και Ζήσης Τσοκάλη έμπόρου έν Θεσσαλονίκη, άνατθεμν και την μέριμναν της διανομής των έν λόγω ειδών.

Ο ύπουργός Γ.Δ.Μ. Β. Σμυρνίδης Κοινοποιείται στα μέλη της Έπιτροπής.

Στους κρατούμενους αυτούς ήταν ο μεγάλος γιατρός Γ. Μελανίδης και ή σύζυγός του Νίνα. Αργότερα έπειτα από την άπελευθέρωση ο Κώστας έγινε Διευ-

θυντής στο Κέντρο Μαθητικής Αντιλήψεως του Υπ. Παιδείας. Το Κέντρο αυτό είχε Συμβούλιο. Ένα από τα μέλη του ήταν και ο υπογράφων.

Κοντά - κοντά λοιπόν πολλά χρόνια. Η φίλτα μας ήταν παραδειγματική. Μία παύση από την προσωπικότητα του Κώστα Λαμπριδίου σκιαγραφήσαμε, χωρήσαμε γυνήκαμε άποδομα, χωρήσαμε. Άλλού αυτός, άλλού ή ταπεινότητά μου. Ο δεσμός μας ώστόσο ήταν άκατάλυτος και δεν παύσαμε να έχουμε έπαφή άδελφική.

Πάντα γελαστός, πάντα καλοπροαίρετος ο Κώστας και πάντα με πρώτο διακριτικό την κοινωνική κλίση, πολιτικά άναπτυγμένη, που είναι από τις μεγαλύτερες αρετές για τον άνθρωπο, έμφορη πύλο και λιγότερο από καλλιέργεια και σπουδή.

Δυό λόγια και από τον υπογράφοντα άδελφικό φίλο συνοδευτικά στην άγαθή μνήμη του Κώστα Λαμπριδίου.

ΣΤΑΘΗΣ Δ. ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ

Ριζάριοις
Εκκλησιαστική Σχολή

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΓΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗ
ΜΑΘΗΤΩΝ

Η Ριζάριοις Εκκλησιαστική Σχολή προκηρύσσει διαγωνισμό εισαγωγής κατά το σχολ. έτος 1984-1985 στην πρώτη τάξη του τετρατάξιου Εκκλησιαστικού Λυκείου, 35 εισαγερικών μαθητών, ως υποτρόφων της Ριζαρίους περιουσίας.

Ο διαγωνισμός θα διενεργηθεί στη Σχολή το δεύτερο δεκάημερο του Σεπτεμβρίου.

Δεκτοί γίνονται: α) ο κάτοχος ενδεικτικού προαγωγής Γ' τάξεως Μέσης επατάξιου Ιερατικής Σχολής, β) ο πτυχιούχος Μέσου Εκκλησ. Φροντιστηρίου τριετούς φοιτήσεως, γ) ο κάτοχος πτυχίου της τέως Μέσης Νυκτερινής Ιερατικής Σχολής Αθηνών, δ) ο κάτοχος Απολυτηρίου Εκκλ. Γυμνασίου και ε) ο κάτοχος ενδεικτικού Γ' τάξεως εξατάξιου Γυμνασίου ή Απολυτηρίου τριτάξιου Γυμνασίου.

Οι αιτήσεις με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά πρέπει να υποβληθούν μέχρι της 31ης Αυγούστου 1984.

Η Σχολή παρέχει δωρεάν εις τους υποτρόφους εκπαίδευση, τροφή, οίηση, ενδυμασία, υπόδηση κλπ.

Πληροφορίες παρέχονται κάθε εργάσιμη μέρα στα Γραφεία Διοικήσεως της Σχολής Βασ. Σοφίας 24 Αθήναι, τηλ. 7242.063 και 7212.194.

Αθήνα 23 Μαΐου 1984
ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΕΣ

MARINA X. KONTOTHEOTOU

Στις 19 του περασμένου μήνα θάνατο στο Πάπικο πλήρες ημερών Μαρίνα χήρα Χαρίση Κοντοθεοπούλου και κηδεύθηκε με τη συμβολή όλων σχεδόν των χωριανών καθώς συγγενών και φίλων που μένουν στην Αριόνη στο Βίκο και στο Γένηνα.

Γεννήθηκε στην Αριόνη το 1890 και παντρεύτηκε στο Πάπικο το 1910. Η ζωή της για αρκετά χρόνια πήρε σκληρή όπωρ άλλων της χαν διαμορφώσει στο σύνολο δυσμενείς προϋποθέσεις του και του κα: δεύτερου Παγκοσμίου πολέμου στο Ζαγόρι και σε άλλες ριοχές με τη μακρόχρονη απουσία των ανδρών ιδίως στο εξωτερικό που την τότε μεταναστευτική πικρή των για την αντιμετώπιση αναγκών της ζωής.

Πλουτισμένη με απέραντη σύννη, σοβαρότητα και αίσθηση ανεξάντηλη εργατικότητα αλλά εκδότη ευθύτητα χαρακτήρος, μακριά από πάντοτε στον πόντο τη χαρά των συγγενών και των τοίκων του χωριού με απώλειά μαζί με άλλους χωριανούς της δημιουργηθεί ο διακεκρίμενος ρυθμό κύκλος των κατοίκων και την πολύχρονη εμπειρία του γύρω χωριού που συνεκέντρωναν τον βραστό την αγάπη και την επίσησιν την γνώριση.

Με ανεξάντηλη καρτερικότητα αντιμετώπιζε αποτελεσματικά τις δυσκολίες που ποροοσώθη με αυξημένη ευθύνη από την οσία του συζύγου της με τα πενήνα ταξίδια του.

Ηυτύχησε όμως μεγαλύνοντας παιδιά της Χρήστο και Νουσιότα καμαρώσει δημιουργηθεί πρόκομια και μαζί με αυτά τα γόνια και δυσεγγονά της που Χρήστος στα δέκα εχ χρόνια τις ευχές τις μνάς του πήρε τα κρυνό δρόμο και εγκαταστάθηκε στην Αμερική κοντά στον πατέρα του η δε Ναυσικά παρέμεινε στη μάνα της την οποία και σπείριστηκε με το θάνατο της.

Πέρασε έτσι η Μαρίνα το μέρος της ζωής της μέσα σε πλημυρισμένο από οικογενειακή πωρή και ευτυχία περιβάλλον στάθηκε κανό να φθάσει στα χρόνια της ζωής της.

Δυσαναπλήρωτο είναι το κενό άφιτος γένοντας για το μακρινό ξίδι, στον οκογενειακό της και θα μένει ζωντανή η εκάστη και θα θυμίζει για πάντα ολόκληρο μένο άνθρωπο που ήταν σε όλη τη ζωή.

Ας είναι ειωνία η μνήμη σου Μαρίνα και ελαφρό το χέμα του πίκου που σε σκέπασε.

Πάπικο 14 Ιουλίου 1984

Ε.Π.

ΕΥΡΥΠΙΔΗ ΒΟΥΛΟΔΗΜΟΥ
«ΜΕΡΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΤΗΡΙΑ
ΤΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ»
Γιάννινα 1984

Το βιβλαράκι του Καπεσοβίτη κ. Ευρ. Βουλδδημου, που κυκλοφόρησε εδώ και λίγες μέρες είναι μικρό στο σχήμα και λιγοστόδο, μα πολύ σημαντικό σε περιεχόμενο. Είναι το δεύτερο τέτοιο έιδος βιβλαράκι που έγραψε και τύπωσε ο φίλος συμπατριώτης μας, γύρω από τα αναπτυξιακά θέματα του τόπου μας.

Όπως το προηγούμενο, έτσι και το άλλο είναι πολύ σημαντικό, γιατί όλα γραφά σ' αυτό αναφέρονται σε πολύ σπουδαία, σε πολύ καυτά ζητήματα του τόπου μας. Αποτελούν το περιεχόμενο του μικρού βιβλακιού αυτού σκέψεις για το καλό του Ζαγορίου μας βγαλμένες από την πόλη του παραμονή του στο Ζαγόρι και την πολύχρονη εμπειρία του γύρω χωριού που συνεκέντρωναν τον βραστό την αγάπη και την επίσησιν την γνώριση.

Το περιεχόμενο των σκέψεων του συγγραφέα, ύστερα από μια σύντομη εισήγηση, αναφέρεται στις πλουσιότες του συζύγου της με τα πενήνα ταξίδια του. Ηυτύχησε όμως μεγαλύνοντας παιδιά της Χρήστο και Νουσιότα καμαρώσει δημιουργηθεί πρόκομια και μαζί με αυτά τα γόνια και δυσεγγονά της που Χρήστος στα δέκα εχ χρόνια τις ευχές τις μνάς του πήρε τα κρυνό δρόμο και εγκαταστάθηκε στην Αμερική κοντά στον πατέρα του η δε Ναυσικά παρέμεινε στη μάνα της την οποία και σπείριστηκε με το θάνατο της.

Πέρασε έτσι η Μαρίνα το μέρος της ζωής της μέσα σε πλημυρισμένο από οικογενειακή πωρή και ευτυχία περιβάλλον στάθηκε κανό να φθάσει στα χρόνια της ζωής της.

Δυσαναπλήρωτο είναι το κενό άφιτος γένοντας για το μακρινό ξίδι, στον οκογενειακό της και θα μένει ζωντανή η εκάστη και θα θυμίζει για πάντα ολόκληρο μένο άνθρωπο που ήταν σε όλη τη ζωή.

Ας είναι ειωνία η μνήμη σου Μαρίνα και ελαφρό το χέμα του πίκου που σε σκέπασε.

Πάπικο 14 Ιουλίου 1984

Ε.Π.

Το ΖΑΓΟΡΙ μας

του γκεμου.

Κατά τη γνώμη μου, ο κ. Ε. Βουλδδημος είναι άξιος για θερμάτα συγχαρητήρια, γιατί μας δείχνει ένα πολύ θετικό δρόμο για τη σωτηρία του τόπου μας. Μακάρι να σκεφτόμαστε και εμείς όλοι σαν αυτόν.

Ας δοθεί λοιπόν μεγάλη προσοχή στις «Σκέψεις» αυτές του κ. Βουλδδημου κι ας συζητηθούν αυτές με τρόπο θετικό, είτε σε διάλογο από τις στήλες της εφημερίδας μας, είτε και σε κάποιο γενικότερο Ζαγορίσιο Συνέδριο. Από την πλευρά μου θεωρώ υποχρέωσή μου να σφίξω θερμάτα το χέρι του.

Κ.Π.Α.

ΓΙΑΝΝΗ Δ. ΒΑΚΑΜΗ:

«ΤΑ ΕΠΙΟΠΤΙΚΑ ΚΑΙ
ΤΑ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΑ
ΟΡΓΑΝΑ ΣΤΗ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ»
Βέροια 1984 Σελ. 40

Ο κ. Γιάννης Δ. Βακάμης από το Κουκούλι δεν έπαψε ποτέ του από τότε που διορίστηκε δάσκαλος να ασχολείται καθημερινά και με εξαερετικό ζήλο με τα προβλήματα της παιδικής ηλικίας και της σχολικής πράξης. Από τις αρχές ακόμα της δασκαλικής του σταδιοδρομίας (1955) εξέδωσε στην Ποταμιά - Ξάνθης το παιδικό περιοδικό: «Φίλοι των παιδιών». Μελέτησε και εφάρμοσε με άριστα αποτελέσματα στα σχολεία που υπηρέτησε το θεσμό της μαθητικής Κοινότητας. Γύρω από τη δραστηριότητα του αυτή κρατώ στο αρχείο μου αρκετά τεύχη από το περιοδικό με τίτλο: «Η Φωνή της Μαθ. Κοινότητας Δ.Μ. Σχολ. Νέας Νκομηδέας». Ακόμα όταν υπηρέτησε στο Δ. Σχολ. Νέας Σελεύκειας εκδόθηκε από το σχολείο αυτό το παιδικό περιοδικό «Κρυστάλλουδα». Το περιεχόμενο απ' όλα αυτά τα περιοδικά πολύ εντυπωσιακό για την οργάνωση και το πνευματικό ανέβασμα των μαθητών.

Με αρκετά καλά αποτελέσματα ο συνάδελφος αυτός μελέτησε και το θέμα της χρησιμοποίησης στη σχολική πράξη των εποπτικών μέσων δασκαλίας και ασχολήθηκε ιδιαίτερα με το οπτικοακουστικό τέτοιο. Γύρω από το σημαντικό αυτό πρόβλημα της διδακτικής πράξης σχετίζεται το περιεχόμενο αυτού του βιβλακιού του κ. Βακάμη. Αφού εξετάζει τη σημασία των εποπτικών μέσων, κάνει λεπτομερειακή περιγραφή τους και δίνει σχετικές οδηγίες για τη χρησιμοποίησή τους, την προμήθειά τους, τη διαφύλαξή τους κλπ.

Πρόκειται για μια πρωτότυπη, αλλά κατά κύριο λόγο για μια πολύτιμη μελέτη που δυσκολύνει πολύ το δάσκαλο να λύσει στο σχολείο του αρκετά προβλήματα για την καλύτερη επιτυχία της διδακτικής πράξης. Το αξίζουν θερμάτα συγχαρητήρια.

ΚΩΣΤΑΣ Π. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

Αναμνήσεις από το Καβαλλάρι

Σημειώνω μερικά γεγονότα που θυμάμαι από όταν ήμουν μαθητής στο Δημοτικό Σχολείο:

● Το 1905 δολοφονήθηκε ο Χριστόδουλος Γούσης. Άρχοντας στο χωριό μας είχε φύλακα τον Κώστα Μάτσα από τις Βαριάδες Σουλίου, έντιμον άνθρωπο που οι κλέφτες κατόρθωναν να εξαπατήσουν και απομακρύνουν από το φυλάκιο του στο καμπαναριό της Αγίας Γριάδας (60 περίπου μέτρα από την αυλή του αρχοντικού).

Ήταν 9 περίπου η ώρα το βράδυ όταν παρουσιάστηκαν στο σπίτι υποκρινόμενοι τους γνωστούς από τη Ρουμανία.

Όταν η γυναίκα του άνοιξε την εξώπορτα που ήταν σιδερένια και α-

ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΤΟΣΚΑ

πόρθητος και είδε τους κλέφτες φώναξε δυνατά κλέφτες - κλέφτες. Ο Χριστόδουλος άρπαξε την εξώπορτα και βγήκε στην βεράντα πυροβολώντας χωρίς στόχο όμως από το σκοτάδι. Οι κλέφτες ανταπέδωσαν τους πυροβολισμούς και καθώς η σκά του φωτιζόταν από το δωμάτιο τον σκότωσαν.

Οι σφαίρες που τρύπησαν και το ταβάνι του καθιστικού διατηρούνται ως το 1943 που κήκε το αρχοντικό του μαζί με όλο το χωριό από τους Γερμανούς.

Το αρχοντικό του είχε 8 δωμάτια, σάλα χορού 8Χ5 μέτρα αποθήκες, κουζίνα κλπ.

● Το 1906 ήλθε από τη Ρουμανία ο συγγενικός μας Ανδρέας Γραβανόπουλος και με χρήματά του έχτισε δύο γέφυρες. Μία στη θέση «Μπότσα» στο δρόμο προς την Καμινιά και την άλλη στη θέση «Λιόλου» προς Λυκοβέτσι.

● Το 1908 ήλθαν από τα Γιάννινα δύο εγγράμματοι Τούρκοι και με τη βοήθεια των ευ'πολλίτων χωριανών μας Χριστόδουλο Καραβασίλη και Γεώργιο Φλώρο κατέγραψαν τα κτήματα των κατοίκων. Τότε ήμουν 10 ετών και τους ακολουθούσα. Το συντάχεν κτηματολόγιο σε δύο τόμους με Ελληνικά γράμματα το είδα προσωπικά στο αρχεοφυλάκιο Ιωαννίνων. Αρχεοφύλακας το 1927 ήταν ο φίλος μου Λογοθέτης. Καταστράφηκαν όμως από την πυρκαγιά του Διοικητηρίου Ιωαννίνων. Ίσως υπάρχουν αντίγραφα στην Τουρκία.

● Το 1909 επέστρεψε στο χωριό μας από τη Σχολή Χάλκης που σπούδασε επί πενταετίαν με έξοδα του χωριού μας, και αργότερα στο Άγιο Όρος ο Βασίλης Σταμοιλίδης και χειροτονήθηκε εφημέριός μας. Α-

ριστος ιεροκήρυξ με βροντώδη φωνή πέθανε από εξανθηματικό τύφο το 1917. Παιδιά του ήταν οι Αλέξανδρος και Σταύρος.

● Τον Οκτώβριο του 1912 στρατοπέδευσε στο χωριό μας ένα τάγμα Γαριβαλδινών με αρχηγό τον αείμνηστο ποιητή Μαβίλη που δασυκτέρευσε στο σπίτι του Κώστα Καραγιάννη, ενώ ο στρατιώτης έμειναν στα σπίτια των χωριανών.

Το πρωί της επομένης ανεχώρησαν για το Δρίσκο και πολεμώντας τους Τούρκους κατέβηκαν μέχρι το βάλτο της Λίμνης. Οδηγούς είχαν τους χωριανούς μας Χριστόδουλο Χίρην και Χριστόδουλο Σιαχολέβα. Οι Τούρκοι ενσχύθηκαν από νέες δυνάμεις και οι Γαριβαλδίνοι βομβαρδιζόμενοι από τα κανόνια του Μπιζανίου υποχώρησαν με μεγάλες απώλειες μέχρι το χωριό Γορβισά (Κρούβρυσση) το οποίο τελικά έκαψαν οι Τούρκοι.

Οι κάτοικοι της Κρούβρυσσης κρύφτηκαν στα δάση του Καβαλλάρου. Οι δε οδηγοί τρέχοντας προς το χωριό μας από το ύψωμα «ΚΟΡΜΠΕΣ» φώναζαν: «Φευγάσθε, φευγάσθε χωριανοί έρχονται οι Τούρκοι!». Φύγαμε και τρυπώσαμε στο

σπήλαο που είναι στη θέση «Γκούβε». Ακόμη και σήμερα είναι δύσκολο να βρεις το άνοιγμά της.

Το χωριό μας διασκορπίστηκε, 4-5 οικογένειες πήγαν στα Τρίκαλα ενώ οι άλλοι μέναν στα δάση για τον φόβο των Τούρκων που έρχονταν και λεηλατούσαν το χωριό.

Μια μέρα σκότωσαν το Μητρο Σιαχολέβα και του πήραν τα 250 αιγοπρόβατα.

Τον ίδιο χρόνο ο Ληστής Μπακέρ - Αγιάς στρατοπέδευσε στο χωριό μας με 300 Τούρκους και είχαν φυλάκιο την εκκλησία Αγία Τριάδα. Με τη φωτιά που άναβαν έκαψαν ειόνες της Εκκλησίας και προέξησησαν μεγάλη ζημιά στις τοιχογραφίες και στο Εσωτερικό της Εκκλησίας. Με τις ξιφολόγχες έβγαλαν τα μάτια των Αγίων.

Φυλάκιο είχαν και στο παρεκκλήσι του Αγίου Δημητρίου ένα χιλιόμετρο έξω από το χωριό.

● Το 1914 ήλθε από τη Ρουμανία ο χωριανός μας Κων/νος Καραγιάννης πολύ πλούσιος και από χρήματα που συγκεντρώσε και από άλλους στη Ρουμανία αντικατέστησε και επισκέπασε όσα κατόρθωσαν στην Εκκλησία Αγίας Τριάδος οι Τούρκοι (εικονίσματα, Ευαγγέλιο, Πολυελαίους κ.ά.).

Τον ίδιο χρόνο ο Ληστής Μπακέρ - Αγιάς στρατοπέδευσε στο χωριό μας με 300 Τούρκους και είχαν φυλάκιο την εκκλησία Αγία Τριάδα. Με τη φωτιά που άναβαν έκαψαν ειόνες της Εκκλησίας και προέξησησαν μεγάλη ζημιά στις τοιχογραφίες και στο Εσωτερικό της Εκκλησίας. Με τις ξιφολόγχες έβγαλαν τα μάτια των Αγίων.

Φυλάκιο είχαν και στο παρεκκλήσι του Αγίου Δημητρίου ένα χιλιόμετρο έξω από το χωριό.

● Το 1914 ήλθε από τη Ρουμανία ο χωριανός μας Κων/νος Καραγιάννης πολύ πλούσιος και από χρήματα που συγκεντρώσε και από άλλους στη Ρουμανία αντικατέστησε και επισκέπασε όσα κατόρθωσαν στην Εκκλησία Αγίας Τριάδος οι Τούρκοι (εικονίσματα, Ευαγγέλιο, Πολυελαίους κ.ά.).

Τον ίδιο χρόνο ο Ληστής Μπακέρ - Αγιάς στρατοπέδευσε στο χωριό μας με 300 Τούρκους και είχαν φυλάκιο την εκκλησία Αγία Τριάδα. Με τη φωτιά που άναβαν έκαψαν ειόνες της Εκκλησίας και προέξησησαν μεγάλη ζημιά στις τοιχογραφίες και στο Εσωτερικό της Εκκλησίας. Με τις ξιφολόγχες έβγαλαν τα μάτια των Αγίων.

Φυλάκιο είχαν και στο παρεκκλήσι του Αγίου Δημητρίου ένα χιλιόμετρο έξω από το χωριό.

Κοινωνικά

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

ΚΑΤΩ ΠΕΔΙΝΑ: Ο συγχωριανός μας Κων. Τσατσόπουλος και η Ελαφοτοπίτισσα Αμαλία Γ. Βεκάλη αρραβωνιάστηκαν.

Καλά στέφανα.

ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ: Η Ντίνα Δημ. Σουλτάνη κι ο Αθανάσιος Μακρής αρραβωνιάστηκαν.

Καλά τους στέφανα

Ε.Γ.

ΓΑΜΟΙ

ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ: Στεφανώθηκαν στο Αρχιμανδρεϊό στα Γιάννινα ο Νίκος Θεμ. Βλαχόπουλος και η Λευκή Νόννη.

— Ο Δημήτρης Αντ. Γερασίμου και η Αμαλία Μαγκλάρα στεφανώθηκαν στο Α' Νικόλα μας.

Τα πιο θερμά μου συγχαρητήρια στα νύμφα και τις οικογενειές τους.

Ε.Γ.

ΜΕΣΟΒΟΥΝΙ: Η Λίτσα Π. Κοντονάσιου παθιατρός και ο Χρήστος Κανιαδάκης γυναικολόγος παντρεύτηκαν στον Άγιο Δημήτριο Ψυχικού Αθηνών.

Να ζήσουν ευτυχισμένοι.

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ: Στον αγαπητό μου Παναγιώτη Μ. Τζόκα που παντρεύτηκε με την συγχωριανή Βαγγελίτσα Π. Κασκάνη εύχομαι ζωή ευτυχισμένη.

Ματθ. Οικονομίδης

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΕΛΑΤΗ: Πέθανε και κηδεύτηκε στα Γιάννινα ο Χαρίλαος Μάνθος έμπορος οπωρολαχανικών στα Γιάννινα.

ΔΙΚΟΡΦΟ: Πέθανε στα Γιάννινα και κηδεύτηκε στον Αγ. Μηνά του χωριού μας ο Αθανάσιος Πουρλής, 83 χρονών. Ήταν ιδιοκτήτης του ομώνυμου καφενείου του και γνωστός σ' όλους τους Ζαγορίσιους για την καλωσύνη του.

Τη γυναίκα του Αγγαίτα, το γιό του Φρίξο και τους συγγενείς τους συλλυπούμεθα.

Κ.Κ.

ΣΚΑΜΝΕΛΙ: Πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στον Άγιο Νικόλαο του χωριού μας ο Βασίλειος Σωτ. Σουκοβελος.

ΔΙΛΟΦΟ: Πέθανε η Ηλέκτρα Καπρίτσιου - Πανταζή και κηδεύτηκε με εκδηλώσεις θλίψης από τους συγχωριανούς της.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

ΦΡΑΓΚΑΔΕΣ

ΤΟ 5ο ΑΝΟΙΧΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΡΕΥΝΩΝ ΖΑΓΟΡΙΟΥ
12—13 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1984

Ένα πρόγραμμα πρώην εβδομάδων που θα συγκεντρώσει νέους από όλες τις χώρες των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με σκοπό την πληροφόρηση, τη δημιουργία επαφών και την εθελοντική εργασία.

Το αναλυτικό πρόγραμμα έχει δημοσιευθεί στο φύλλο Ιουνίου. Υπενθυμίζουμε ότι περιλαμβάνει: μέρες αφιερωμένες στα χωριά Φραγκάδες, Νεγάδες, Λεπτοκαρυά με εκπαίδευση, εργαστήρι χορού και κατασκευών, ψυχαγωγία με παραδοσιακά γλέντια, προβολές, θεατρικές παραστάσεις και άλλα.

Στο 20ήμερο των εκδηλώσεων θα πραγματοποιηθεί έκθεση έργων ζωγραφικής του Θεόφιλου Μάντζου με 20 περίπου έργα του.

★

Γ' ΖΑΓΟΡΙΣΙΟΙ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Πραγματοποιείται και φέτος η ποδοσφαιρική συνάντηση χωριών του Ζαγορίου. Τα μέχρι τώρα αποτελέσματα έχουν:

● ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ 15)7

Κάτω Πεδινά — Σκαμνέλι 3—0
Κήποι — Κουκούλι 1—1
Τσεπέλοβο — Άνω Πεδινά 1—0
Βίτσα — Νεγάδες 6—3

● ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ 22)7

Σκαμνέλι — Καπέσοβο 2—4
Κουκούλι — Ανθρακίτης 2—0 (άνευ αγώνος)
Τσεπέλοβο — Ελαφότοπος 3—0
Ασπράγγελοι — Βίτσα 1—0

● ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ 29)7

Καπέσοβο — Κάτω Πεδινά
Κήποι — Ανθρακίτης
Άνω Πεδινά — Ελαφότοπος
Ασπράγγελοι — Νεγάδες
● Οι ομάδες αγωνίζονται στα γήπεδα Τσεπέλοβου, Ασπράγγελων, Κάτω Πεδινών και Κήπων.

● Για ενημέρωση των αναγνωστών αναφέρουμε ότι η σειρά των συναντήσεων αντιστοιχεί προς τη σειρά της αναγραφής των ομάδων.

Δηλαδή: Κάτω Πεδινά — Σκαμνέλι στο Τσεπέλοβο κ.ο.κ. αυτό ισχύει και για τις τρεις συναντήσεις.

● Οι νικήτριες ομάδες θα αγωνιστούν στους ημιτελικούς.

ΤΟ Β' ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΖΑΓΟΡΙΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ
10, 11, 12 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ '84

Το φετινό Φεστιβάλ Ζαγορίσιων χωριών θα πραγματοποιηθεί στα χωριά Ασπράγγελοι, Τσεπέλοβο και Κήπους.

Στις 10 Αυγούστου θα χορέψουν στους Ασπράγγελους τα χορευτικά συγκροτήματα των χωριών Ασπράγγελοι, Βίτσα, Βοβούσα, Δικόρφου, Ελαφότοπου και Φραγκάδων.

Στις 11 Αυγούστου θα χορέψουν στο Τσεπέλοβο τα χορευτικά συγκροτήματα Καπέσοβου, Κήπων, Κουκούλιου, Λεπτοκαρυάς, Σκαμνελίου και Τσεπέλοβου.

Το τρίημερο θα κλείσει με τη συνάντηση στις 12 Αυγούστου όλων των χορευτικών συγκροτημάτων στους Κήπους.

★

ΒΙΤΣΑ

Α' ΠΑΠΑΖΟΓΛΕΙΑ 1984

12 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 9.30 π.μ.

- Μνημόσυνο Ευεργετών Αλ. και Αγγ. Παπάζογλου.
- Ανώμαλος δρόμος 1500 μ. 3000 μ. 5000 μ.
- Ομιλία
- Χορευτική εκδήλωση από το χορευτικό συγκρότημα του χωριού.

★

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Στις αρχαιρεσίες για την ανάδειξη Διοικητικού Συμβουλίου της Πανζαγοριακής Αθλητικής Ένωσης «ΠΑΕ Ζαγορίου» 22.7.1984 εκλέχθηκαν οι εξής:

- 1) Παν. Τζιόβας Πρόεδρος
- 2) Χρυσ. Γκέκας Α' Ανδρος
- 3) Οδυσσέας Τόλογλου Β' Ανδρος
- 4) Γεώρ. Γκρομίδης Γ. Γραμματέας
- 5) Χρυσόφ. Φωτόπουλος Ταμίας
- 6) Γαβρ. Παπαναστασίου Έφορος
- 7) Βασ. Ζαρκάδας Έφορος Δ. Σχ.
- 8) Δημ. Τζιμόπουλος μέλος
- 9) Γεώργ. Δεμάτης

ΕΞΕΛΕΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- 1) Ευριπίδης Βουλόδημος Πρόεδρος
- 2) Νίκος Τσαπάρης μέλος
- 3) Ιωάννης Νούλης

Η ανάπτυξη και η πρόοδος του Ζαγορίου θα πραγματοποιηθεί ΜΟΝΟ από τους Ζαγορίσιους. Ας ενώσουμε τις δυνάμεις μας στην πρόοδο και την ανάπτυξη. Η αναμονή είναι πολυτέλεια.

ΣΤΟ ΠΑΠΙΓΚΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΞΕΝΩΝΕΣ Ε.Ο.Τ.

Από τον ΕΟΤ ανακοινώθηκε ότι 'Αρχισαν από 1 Ιουνίου '84 λειτουργούν οι Ξενώνες ΕΟΤ Πάπιγκο. Είναι πέντε παραδοσιακά σπίτια με δυναμικότητα 22 δωμάτια, 69 κραβάτια, κατάλληλα και καινοσμένα από τον ΕΟΤ και εξοπλισμένα με όλα τα χρειαζόμενα, για να εξασφαλίσουν άνεση και οικονομία στις διακοπές σας. Κάθε σπίτι διαθέτει δική του αυλή με θαμνόσσια θέα και όλα τα δωμάτια, πορτοσουλτακού χαρακτήρα, έχουν παράθυρα προς τα πανέμορφα φαράγγια και λαγναδές. Στις κοινόχρηστες κουζίνες υπάρχουν: ψυγείο, πετρέλαιο, νεροχύτης, τραπεζαρία κλπ. Όλα τα σπίτια διαθέτουν W.C. κεντούς, ζεστό, κρύο νερό.

Την διεύθυνση έχει το Ξενία Ιωαννίνων, έμπειρο προσωπικό του οποίου αποσπασθήκε εκεί και είναι πρόθυμο να σας εξυπηρετήσει.

Τιμές: Δωμάτιο δίκλινο μέχρι τρέξιμο από 900 — 1.400 δραχ.

Μέχρι τον Απρίλη '85 κοινωτικόι τουρίστες είναι καλοδεχούμενοι. Δική τους επιβάρυνση μόνο 200 δραχ. ημερησίως ανά κ.τ.

Για πληροφορίες πρόθυμα σας απαντούν:

α) Γραφείο ΕΟΤ Ηπείρου Ν. Ζήβα 2 Γιάννινα, τηλέφωνο 0651—25086.

β) Ξενία Ιωαννίνων, τηλ. 0651—26087—9.

γ) RECEPTION στο Πάπιγκο 0653 — 41238 εσωτ. 26, 27 και 28.

ΑΝΑΠΑΛΑΙΩΣΗ

ΣΚΑΜΝΕΛΙ: Άρχισε η αναπαλαίωση της βρύσης στο Μεσοχώρι της βρύσης του Κυρ' Αλέξη (βρίσκεται δίπλα στο σπίτι του Αλέξ. Νούτσου).

Θα καθαριστούν οι τοίχοι στην ασβέστη, θα επιδιορθωθούν οι ζημιές και θα καλυφθεί η στεγνή μαυροπλάκα απαραίτητη για το Ζαγορίσιο χρώμα του χωριού μας.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Οι κάτοικοι των χωριών Ελάτη, Δικόρφου, Μανασή, Καλωτά, Λεπτοκαρυά και Ανθρακίτη ευχαριστούν τους μηχανοδηγούς της ΚΥΜΕ Μεσοχώρας και Δημήτρη Κολιά για την ευσυνείδητη εκτέλεση του έργου ανακατασκευής του δρόμου Μ. Ζαγορίου και τους συγχαίρουν για το εξαιρετικό της τεχνικής επιμέλειας.